ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ
Մէջիտիէ 20 դրուշանոց
ՍՊԱՍՊՕՂ ԻԶԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 դ.
Ամիր այրդ . . . 100 »
Իւչ այրդ . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ
Բօսթա իւէ իրսալ օլունճաճաղ
դար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 դ.
Ամիր այրդ . . . 120 »
Իւչ այրդ . . . 60 »
Մէ Ճիւմլէ 1 դրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԼԱՏԻ ՊԱՏԹԻՊԻՆՔԷ ԻԼՄԻՆՔԷ ՎԷ ՏԷԼԻՆՔԷ ՎԷ ՍԱԻՐՔԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իրճի սահիֆէ 5 դ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանկա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3 կ ճիւ. սահիֆէլէր. 6 դ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Հիյսատ միւտուէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլրդ օրուր։
Մէվատտր նաֆիսայա տայրը պէնճիր մէճմանէն զապուլ օլունճաճաղ վէ տէրս օլունմայան էվրաղ, իսաէ օլունմայաճաղ։
Մէ Ճիւմլէ 1 դրուշ

Խուարէխանէսի վէ մաթպասաս, Սիամպոլա Պապը Սի ճատուէսինէ էվլի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թանրիբիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հաղզընտա, Միւտիրի զաղէթա Տիզրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրը նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՆԹԱՆԷ 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՀԱԼԸ ՀԱՅՐԸ

Ինկիլթէրրանրն արթըգ պիրիմ բալահաթա դարբնմասը քէնտի մէշղուլիյէթլէրինքէսրէթինէն իլերի կէլիր պիր չէյ օլմալը սրբր։

Ինկիլիզլերին կէրէք Ադրիդ ափ Ճէնուպիտէ վէ կէրէք Ասիաի վասաթիտէքի զալիպիյէթլէրի թէաճճիւպ օլունճաղ պիր սուրէթտէ օլուպ, պու իքի թարաֆտա հարպէն բէք գօլայ մուվաֆֆաղ օլսուդլարը ինքեաբ օլունամաղ։

Անճաղ պու զալիպիյէթլէրին նէթիճէլէրինն նէ օլճաղը մալիմ օլմայընչա, զապթ իթթիքլէրի պու եէրլէրի նէ եաբաճաղլարը-նը պիլմէյօրլար, վէ պու եէրլէրի նասրլ իտարէ իտէճէքլէրինի պուլմայորլար։

Կէրէք Ադրանիսթան վէ կէրէք Զուլու մէմլէքէթինին չիմանլիք մուվաֆֆաթ պիր իտարէ արմընտա պուլունտուդլարը մալիմ օլուպ, Լօնտրատան արընան խապէրլէրէ կէօրէ, Ինկիլիզ հիւքիմէթի պու եէրլէրին իտարէսի հաղզընտա հալա պիր զարար վէրէմէմիշ տիր։

Անկաշլարընա կէօրէ, պու իքի մէմլէքէթի հաղզընտա ինկիլթէրրա դապիտէթսուզնուն իքի ֆիքրի օլուպ, պիրի՝ պու մէմլէքէթլէրի զապթ իտուպ, պիրինի Հինտիսթանա, վէ տիկէրինի իւմրա Պուռնունա իշգաղ իթմէք, վէ իքինճի ֆիքր՝ պու իքի մէմլէքէթտէ միսթագիլ հիւքիմէթլէր թէչքիլ իտուպ, քէնտիլէրի իլէ իթթիֆաղ իթմէք տիր։

Պու տէֆա Լօնտրատան արընան պիր թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, թարէ կաղէթասը Ադրանիսթան հաղզընտա պու իքինճի ֆիքրի թավսիյէ իտէրէք։ Ադրանիսթանրն Հինտիսթանա իշգաղ օլունմասընտան պիլ ախէրէ բէք չօղ մէզիրէթլէր կէօրիւնիւպ, ինկիլթէրրանրն միւչքիլաթրն իչինտէն չզամայաճաղընը կէօսթէրիւօր։

Հէր նէ զատար քի պունտան էվվէլ Ադրանիսթանրն պիր գաչ քիւչիւք հիւքիմէթ թագսիմի նէյէթի տախի բիվայէթ օլունմուշ իսէ տէ, թարէ պու մէմլէքէթին եինէ էսկի կէյֆ պիր էմնիյէթ հայինտէ պրազըլմասընը, վէ սէրտարլարընտան պիրինին էմիր թաեին օլունմասընը թէնսիպ իտիյօր։

Պիր թարաֆտան տախի Ռուսիա աէվլէթինին Ադրանիսթանրն Հինտիսթանա իշգաղը ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթմիշ օլսուդլարընա պիր դաչ հիւքիմ կէօրիյօր։

Հագիգաթէն Ադրանիսթան բէք պէօյիւք վէ մուհիմ պիր մէմլէքէթ օլուպ, ինկիլթէրրա իչիւն դօլայ եուտուլամաեաճաղ պիր ղապմա օլսուդլար կիպի, քիչիւք հիւքիմէթլէրէ թաղսիմի տախի պէ ինէրինտէ խուսուսէթի մուճիպ օլուպ, Ռուսիանրն տախի մուտախէլէսինէ սէպէպիյէթ վէրէպիլէճէյինտէն, ինկիլթէրրա իչիւն օրտաա եէրի պիր էմնիյէթ թէչքիլինտէն պաշգա չարէ եօգ տուր։

Անճաղ ինկիլիզլէր՝ Ադրանիսթանտա ինթիգամ արմայա զալդընը պէ, բէք զատարանէ պաղը հարպեաթտա պուլունմադտա օրտա դէպրինտան, Ադրանիսթանրը քէնտիլէրինէ տօսթ իտէպիլէճէքլէր մի տիր։ Վէ սրբատը կէ ինճէ Ադրանիսթան Ռուսիա իլէ պիրլէշմէսի թէրճիհ իթմէյէճէքլէր մի տիր։ Իչթիհատլարը մի տիր։ Ինկիլիզլէր իչիւն պուրատա տիւշունիլէճէք պիր մէսէլէ տիր։

Լաքին Ադրանիսթան իլէ Զուլուսթան մէսէլէլէրի հրինճի տէրէճէտէ գալրսա, չիմ ի պու տէվլէթի պիրինճի տէրէճէտէ մէշղուլ իսէն վէ պէյթի պիթիրն նազարը արգդաթ վէ էհէմմիյէթինի ճէլալ իտէն տիկէր պիր մէսէլէ վար տրը քի, օտա Իրանտա մէսէլէսի տիր։

Իրանտատա չիֆթճիլէր թաղմընը մէմնունիյէթսիզլիք կէօսթէրմէէ պաշլայարագ, պաղը հարպեաթտա պուլունտուդլարընը խապէր վէրէն իւք թէլէկրաֆնամէյի կէօրանիյիմիզ կիւնտէն, պունուն պէպիյիպ էհէմմիյէթ քէսպ իտէճէք պիր մէսէլէ հալինէ կիրէճէեինի պիլիյիմմամ (գօգու ալմադ) պու ֆիքրիմիզի պէեան իթմիշ իտիր։

Օ վագթտան պէրու ալընմագտա պուլունան հալատտա պու ֆիքրիմիզի թաւսիգ իթմէքտէ տիր։

Պու կիւն չիֆթճիլէր մէսէլէսի սիքիթտէ գալրսա, Իրանտանրն Ինկիլթէրրատան սիւսպիտիթն այրըլմասը, վէ եախսա այրճա պիր բարրամէնթօսու օլուպ, մուխթարիյէթը իտարէեէ նայիլ օլմասը մէսէլէսի մէյտանա չզատը։

Իսթիգլալ վէ իտարէի մուխթարիյէ թարաֆտարլարը բէք գուվվէթլի պուլունտուդլարընտան, Ինկիլթէրրանրն պու մէսէլէնին իչինտէն նէ տարէթէ չզատպիլէճէյի բէք պէօյիւք պիր էհէմմիյէթլի սիւչիլէճէք պիր մէսէլէ տիր։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Խարիճիյէ նէզարէթինտէ պու քէրրէ թէչքիլ պույրուլան գալէմը մախսուսա՝ նէզարէթը միւշարիէյէ միւթէհայիզանը մէմուրիյինինտէն Սէֆէրեան էֆ իլէ, Զուհուրի վէ Բէշնի էֆէնտի թաեին պույրուլմուշլար տրը։

— Կուսինայա կէլմէք իւզրէ, սէքիզ պին գատար գարատաղլարը միւհէյեա պուլունտուդլարը վէ հավանրն միւսատէսիզլիյինտէն սօղայը թէէիրի ապիմէթ իլէտէրէրի բիվայէթ օլունուօր։

— Եունան գօմիսիօնունուն իճթիմաը հասպ էլ իճապ եարընքի ճումատա իրթէսի կիւնիւնէ թէէխիր օլունտուղու՝ Սալա բաշա հաղրէթլէրի թարաֆընտան Եունան գօմիսէրլէրինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

— Տիւնքի կիւն Բում Բաթրիյի էֆէնտի հաղրէթլէրի Պէյօղլունա կիտէրէք, գօնթ Զիչիյ ըէսմը վէտայը իճրա իլէմիշ տիր։

Գանթը միշալիէյէ տիւն հուզուրու շահանէյէ չզդուպ վէտա իթթիքէն սօնդրա, պու կիւն մախսուսլիյա պէրտարէր հարէքէթի իթմիշ տիր։

—Իչիսիսիինէ կէօրէ չու կիւնլէրէտէ Մարիյէ Նէզարէթինտէն պիր նարաֆ մնաշ տատա վէրիլէճէք իմիշ։

—Տիվանը Մուհասէպաթը՝ ումումի տէվայրի հիսապիյէսինէ մուտտալիթը հիսապլէրէրինի վէ վարիտաթի վէ մասրաֆլարընը միսպէյլերին տէֆթէրլէր իսթէմիշ վէ էքսէր տէվայրերին իչուն տէֆթէրլէրի կէօնտէրմիշ օլսուդու մէսմու տուր։

—Օսմանլը տոնանմասը իճապը զէմտէ թէվֆիգի հարքէթի իթմէք իւզրէ, պու քէրրէ պահրիյէ տատիրէսինտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէչքէքիլ իթմիշ տիր։

—Մըսրրա Ֆրանսա ժէնէրալ գօնսօլոսը թային օլունան պարոն տը Բէնկ եվվէլքի ադգամ զաթը Շահանէ իլէ թատմ իթմիշ օլսուդու կիպի, պիր իքի կիւնէ գատատա մահալը մէմուրիյէթինէ ադիմէթ իտէճքմիշ։

—Լարնէ վիլայէթի միսմէէլարը Վատա էֆէնտի հաղրէթլէրի պաղը ումուրը զաթիյէսի իչիւն տղ պիր միւտուէթ գայմադ իւզրէ Յերուսատէմէ կէտմիշ տիր։

—Բուսիա իմբէրաթօրունուն սուի գատատան գուրթուլուդու միհնասէպէթլէ, Ֆինլիյէտէ Ադզ օ բաշա վէ Լիվրօբա գօնսօլոսլարը վէ հեեէթը միւարան վէ բուէսատի բուհանիյէ՝ Բուսիա գօնսօլոսխանէսինէ ազիմէթլէ, իճրատի մէրասիմի թէպրիք իյլէմիշլէր տիր։ Շարգի Բումէլի մէճլիսի ումումիսի տախի Զարա պիր թէլէկրաֆ քէչիտէ իթմիշ վէ բէխ Մ. կէչօֆ Բուսիա գօնսօլոսխանէսինէ ազիմէթլէ, մէպուսան թարաֆընտան արզը խուլուս իյլէմիշ տիր։ Օ ագշամ Ֆիլիպէտէ Գրիւպատ պիր զիյաֆէթ վէրիյիպ, Իմբէրաթօր Ալէքսանտր Նամրնա իտարէի ադատ օլունմուշ, վէ մէպուսանտան Մ. Եանգօֆֆ պիր նութգ իյրատ իթմիշ, վէ պիր տէ պալօ վէրիմիշ տիր։

—Ադրատ նէհրինտէ ինչա օլունճաղ տէմիր քէօրրիւնիւն ալաթ վէ էտէվաթը պու եաղընարատա օրատա պէքլէնիմէքտէ օլսուդու, վէ մէզքիւր քէօրրիւնիւն թուլու 250 մէթրօ օլուպ, կէլէճէք եաղտա խիթամ պուլաճաղը, վէ մէսաբիֆի ինշայէսի 500,000 ֆրանդա պալիզ օլաճաղը, վէ ինշասընը թէհհիւտ իտէն Ֆինէ Նամդումբանեասընա մէնսուպ պիր դաչ միւհէնտիս մուամէլէթը իպթիտայէյէ միւպաշէրէթ իյլէմէք իւզրէ Լիտրէյէ կէլտիքլէրի օրատան եաղընը օր։

—Ֆիլիպէ մէճլիսի մէպուսանընտա վալի թարաֆընտան մէնսուպ ազալար մաաշ ալընդուրը ճրհէթլէ, ինթիխապ իլէ թաեին օլունան ազալարա տախի մաաշ վիրիլմէսինէ գարար վիրիլմիշ օլսուդունու, վէ ֆագաթ պու գարար Շարգի Բումէլի նիզամնամէսինէ մուվաֆֆագ օլմասընը Ֆէնէ-Բուլ կաղէթասը եազընը։

— Տիւն ազշամ սաաթ 11 բատատէրինէ, իսկիսարատա սարբէֆ պիր մէիդանը էրմէնի իլէ բէտէրլի, էլլէրինէ չանթա իլէ բօմբա եօլունատան իճատիյէ սէմթինէ սօղրու չզդար իքէն, սաքէր գրյաֆէթինտէ պէշ քիշի, դայաթուբարարընը սրյրը սրաղ, իւզէրլէրինէ պիրճիւճիւմ, էլլէրինտէն չանթայը զապ իթմիշ, վէ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Զանթա տէրուտինտէ 40-50 լիրա մրգ տարընտա մէպալիգ պուլունտուդու իչիւն տիր։

— Եէմիշ խաքէյէսինտէն տէրուտի քէօրրիւ վ բորընընա բաքիպ օլմադ իչիւն, մէզքիւր խաքէյէտ ագշամընը հատատէն գիյատէ գալապալրգ պիրիրիպ, վաբոր եանաշմագտա իքի իչ վաբորա անճաղ սըղապլրը էհալի պիրպիրի նի իրթէրէք օ ուֆաճրգ վաբորա ատրմագտա օլսուդունտան, իշթէ պու ույզունսուզլուզուն ատը սէմէրէսի տիւն ագշամ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Շէօյէ քի, գալապալրգ եօյէճէճ պիրպիրինի իրթէրէք վաբորա եուրեա իթտիկինտէ, ալթը քիշի ատնիդէ տէօքիւլիպ, տէօրտիւ անճաղ գուրթարընմասը, վէ իրթէսի պօղուլմուշ տրը։

Էյէր էյի տիշիմնիրիր իսէ, պու վագտի մուէյլիմէնի՝ սէրի սէպէպի մէզքիւր վաբորար իտարէսի տիր։ զիրա մէզքիւր իտարէ՝ վաբորրրը՝ ալապէյէճէյի մրգտար եօշմուեա պիլէթ վէրտիրիպ խաքէյէյէ ատամ պրրազ տրրմագ իչիւն պիր թէտպիր իթթիխազ իթմէք, օ գատար խարդ եըզրըմագ, վէ էհալի վաբորա կիրտիքատ, պէշդրէ ֆանճիպէր զուհուր իթմէք։ Պիր տէ ագշամ սօն վաբորրը իքի տատա օլուպ, պու իսէ գալապալրգը զիֆայէթ իթմէմէյիկինտէն, պիր վաբոր տատա զամմ իթմէյի տիր։ Պու պապէ պահրիյէ նէզարէթի ճէլիէսինին նազարը տիգդաթբատվէթ օլսուդու։

—Աբեր կաղէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, Տերսատէթտէ մուզիմ պաղը իրանը զէվաթը միթթէպէրէ կէչէն կիւն իրան սէֆարէթիսինէ ադատը ճէվիեէյի իտէրէք, «Հէրէյիէ» նամը իլէ թէէսիսինի գարարլաշարմը օլսուդլարը, մէքթէպ վէ թէբէք իչիւն իանէթէն ազչէ իթմայէմիշլէր վէ պու ճէվիյէթտէ իրան սէֆիրի հաղրէթլէրի տախի հաղը պուլունմուշ տուր։

Զիքր օլունան թէքքէ՝ մասպէտ վէ մահալը իճրայի սյինի մաթէմ օլաճագ օլուպ, պունատան պաշգա պիր տէ մէտարէսէ ինչա օլունաճագ իմիշ։

Վանատան մաղամը սամի Վէքեալէթէնինիյէ մէվրուա թէլէկրաֆնամէ սուրէթի տիր։

8 թշրրինի սանի սէնէ 95 թարիխի վէ չիֆրէլի թէլէկրաֆնամէի Վէքեալէթբենահիլէրինէ ճէվապ տրը։

Էրզրումատան Վանա ազիմէթիմիզ էնսատէ, կէրէք խնուս վէ կէրէք Մուշ ճիհէթլէրինտէ վուղուը տէրմէեան օլունան մէվատը ճէնանիյէնին ճիւմլէյէն թահզիգ օլունտուղու վէ խնուս ճիրիճէյի Պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրինէ էքսէրիսի մէսէլէսի ատէյէ գ—ալրգ չէյլէր օլուպ, ֆայիզլրի տախի թէմամը իլէ թային օլունմամշլի. սէ տէ, միւթէճասրրարը թային օլունանլարրն էրզրումէ ճէլալ օլունարագ վէ օրմայանլար պիթթահզիգ զահիրէ չզդարրարագ մուհաքէմէլէրինէ պէտ օլունմագտա օլսուդու կիպի, Մուշ վուղուաթընրն տախի թահզիգ ատը սիլ իճրա, տէրատէսթլէրի լաղմ կէլէն էշխասան պիր թագրմը էյէ կէթիրիմիշ վէ տիկէրլէրինն տախի գամանանրը գալրսա, իթթիխազ գրլընան թէտապիրի միէսիրէսի իլէ, անը գարիպտէ ախզ ու կէրիֆթլէրինն պատէլ մուհաքէմէ ճէվտարընն թէրթիպի մուգդարէր պուլունմուշ տուր։ Իթթիխազ գրլընճաղ թէտապիրի ըսլահիեէ տէրճաթընը վէ խուսուսաթը մէզքիւրէ հագգընտա օլան թէչէպպիւսաթ վէ միւթալաաթ թաֆսիլաթընրն բօսթա իլէ արը միւթէտավվիր տիր։

ՍՈՐԳԻՍ ԵՈՒՍՈՒՖ

ՊԱՅԻ ԲԱՇԱ ԴԱԹԻՅԻ

Կաղէթամիզը թապ օլունաճաղը էնտատէ արարընընը մէրիճմանթա կէօրէ, Պայի բաշա վուղուաթընրն ֆայիզ Իզմիրէ գաչմազ իւզրէ Ֆարթատա պուլունտուղու զաղրթա թարաֆընտան խապէր ալընարագ, պու կիճէ պիր զապթիյէ պին պաշրը իլէ պիր մրգտար տա զապթիյէ նէֆէրաթը մէրգումրն պուլունտուղու մահալինէ միւրաճաաթլա թէվգիֆ իթմէք իսթէրլեր իսէ տէ, ճանիի մէրգում թէսլիմ օլմայարագ, եէտինտէ պուլունան բէվօլվէրլէ աթէշ խուպ, պին պաշրը աղրճա եարարար, վէ նէհայէթ քէնտի գաֆասընա տա պիր բէվրվէր պօշալթըպ օրատա անտէ վէֆաթ իտէր։

Գաթիլին նաշէսի պուրայա կէթիրիլիպ կէթիրիլմէմէսի զապթիյէ նէզարէթինէ Գարթատան սիվալ օլունմուշ իսէ տէ, պուրատան նէ ճէվապ վէրիլմիյի իշիտիրմէմիշ տիր։

Տէֆա իտապէր ալընընմըզա կէօրէ, պիր բիվայէթտէ ճանիի մէրգումրն ղէվճէսի, վէ տիկէր բիվայէթտէ դայրն բէտէրինին գարընտաշը՝ կէչէն կիւնքի վուղաթտա ալընընմաղը եարատան միւթէէսիրէն՝ էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշլեր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ալընընմըզ մալիմաթէ կէօրէ, էրմէնի գաթօլիք միլլէթի բաթրիգի բիւթպէթլու Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրի, եարընքի ճումատա էրթէսի կիւնիւ, էվվէլճէ իլան օլունան ուսուլը թէչրիֆաթլա վէ սաաթ սէքիզ բատտէլէրինէ, հուզուրը հաղրէթը Շէհրիեարիյէ դաստուլ պույրուլաճաղտը։

—

Պիր իտարէ մէճլիսինին թէչքիլ իչիւն մրլէթիմիզ Անթիհասունիթլէրինին բազար կիւնիւ Պապը Ամիյէ կիթաբլէրինտէ նէթիճէսի բէնչէնպիհ կիւնիւ պիլտիրիլմէյի Պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրինէ թաշրրուզաթ տէվաղ իթթա պույրուլմուշ օլսուդու բազար էրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզատ եաղընմըշ իսի։ Պինատէն ալէյհ սիւնքի կիւն իչիւ ճիմանիտէն վէ իքիսի բուհանիտէն պէշ վէվաթ՝ ճէվապը մէզքիւրը ալմադ իւզրէ, Պապը Ամիյէ կիթմիշլեր իսէ տէ, կէլէճէք բազար կիւնիւ մէճլիսի խասսան ճէվապը ալընաճաղը քէնտիլէրինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Պազը հաղթը նամէրդիյէսինտէն տօլայը 10-15 կիւնտէն պէրու Ս. Փրկիչ խասթախանէսինտէ մահպուս պուլունան կորիւն վարդապետ, իշխիթիկիմիզ կէօրէ, Բաթրիգ բիւթպէթլու Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրինէ պիր մէքթուպ եազարագ, քէնտիսինի Փրկիչատն գուրթարրը իսէ դաթուլիքլիկի գատալ իտէճէյինի պէյան իթմիշ իսէ տէ, մահպուսատա պուլունտուղու իչիւն քէնտիսինի դատալ իտէմէյէճէյինի՝ մնշարէլէյհ Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրի պէյան պույուրմուշ տրը։

—

Զէյթունտան Հայբէյ կաղէթասընա եազրլան պիր մէքթուպտան մալիմաթը ալմիյէ իսթիխրաճ օլունմուշ տրը։

Պու սէնէ Զէյթունտա տէհշէթլի պիր իրլիթի սարիյէ զուհուր իտէրէք, հէման հէր խանէտէ վէ թէքմիլ ֆամիլիա՝ պու խասթալրդա միւպտէլա օլմուշ տուր։ Անճաղ մէզքիւր խասթալրդ հէր նէ գատար ուզուն սիրմէքտէ իսի իսէ աէ, հէլէ քի եօլիմիւ տէյիլ իսի։

Զէյթունտա իճրա օլունան խալահաթա կէլինճէ, գօմիսէրլէր թարաֆընտան դաթիէն չու գարարլար վէրիլմիշ տիր։

1. Լմաք վէ թէմէթթիւ վէրկիլէրինին թէէղիկի։
2. Պէտէլթը ասքէրիյէնին իլզաբ։
3. Պագայանրն պախշ օլունմասը։
4. Էրմէնիճէսի մէճարի օլարագ էրմէնիճէ վէ թիւրքճէ լիսանլարընն թահսիլի իչիւն պիր մէքթէպին թէէսիսի։
5. Մահպուսինի, վէ տապարա իլթիճա իտէնլէրէ աֆվը ումումի։
6. Պաղ աշարընն մուգաթա իտիլմէսի։
7. Զէյթուն գաղասընրն կէօքսիւ վէ էլզատանա գատար թէվսիի։
8. Թիւճարլարընն վէ գաթրճլարընն հէր թարաֆտա սէրպէսթճէ քէշթ ու կիւզարը։
9. Բեսմիլ բաշանրն էմրի իլէ պիչարէ էհալիտէն թօբլանան սիլահլարընն իատէսի։
10. Եաղ մէվսիմինտէ Ադանա վիլայէթինտէն վէ սայիր մահալլերտէն Զէյթուն տաղլարընա կէլէն նէհրլի վէ Պոլուուզան վէ ճէրիտ վէ սայիր հայատա աշիրէթլերին թաարրուզաթը՝ շէհրատէն մէն օլունմասը։

Պաղատէ թաատատա օլունան մէսէլէլէր թէսվիյէ օլունուպ զարարլաշարընընմըշ իսէ տէ, չու աթիսէքիլէր հէնուզ մուալլաղատա պուլունմադտա տրը։

1. Պիր էրմէնի գայմագամընրն թայինի, վէ իտարէ մէճլիսլերինտէ տատա զիյատէ էրմէնի պուլունարընընմասը։
2. Գօյուն վէ քէչիտէն ալընան 3 պրչ. աղնամ վէրկիսինին տատա զիյատէ թէնզիլի։
3. Էօթեատէն պէրու մատէնլէրին % 20 վէրկիսինին թէնզիլի։

ՄԱՎԻ ՔԻԹԱՊ

ԱՀՎԱԼԸ ԷՐՄԷՆԻՈՒԹԱՆ ՎԷ ՔԻԻՐՏԻՈՒԹԱՆ

ՄԱԾՈՐ ԹՐՈՅԹԸՐԸՆ ԲԱԲՈՐԹՈՂԱՐԸ

(ՏԵՎՈՒ.)

(Հաղորդուր, Զեվիթ, Մատրաք, Լճէ, Հայնի վէ Դեհ.)

Տիարպէքիր, 3 յունվար, 1879. (Մաժոր Թրոյթրը պու մուֆասալ բաբորթոսունտա, Տիարպէքիր վիլայէթինին բէջ ինթիզամը պիր հալտէ պուլունտուղունու իսպաթ իչուն, Էրզրումտան Տիարպէքիրէ վագի օլան [illegible] մայի գապալարրն ահվալը եէկեան եէկեան հիքեայէ վէ թասվիր խաէյօր։ Պախտուսա ճապաղչար վէ Զեվիթ թարաֆլարընտա էրմէնիլերին սիւչար օլուգլարը զուրմարը պէյան իթմիշ սիր։ Օլթարաֆ էրմէնի գարիյէլերինտէ, սիր թաղրմ էրմէնիլեր վէ մահէլին էրմէնի բարագլարը մինկիլիզ գոնսօլոսունուն հուզուրունա չըգըպ, հեր հալտէ քենտիլերինէ պիր մուավենէթ իթմէսինին բէճա իթմիշլեր վէ թագրմա այագլարընա դարանմադ օլմուչլար խէ տէ, Մաժոր Թրոյթրը պըրագմանը։ Մինկիլիզ գոնսօլոսու, պու մէնզարլերի միւշահեէտ իտէրէք, տէվլաթը բէք վէխիմ օյտուղունու ամրամը վէ բէք զիյատ միւթէասսիր պուլունտուղունու իֆատէ խաէյօր։ Մատրաք էրմէնիլերինի թէսէլլի խաէրէք, չիքեայէթլերինի մինկիլիզ հիքիմէթինէ թէպլիզ խաէճէյինի վատ իթմիշ։ Մաժոր Թրոյթրը, Լճէ վէ Հայնի նամանի էրմէնի գասապալարընտա տանվալը էսէֆ իշթիմալընը թասվիր խաէյօր։ Պու բաբորթոսուն սոն գըսմընը պէր վէճճի զիյր թերճէմէ խաէրիվ։)

«Լճէնին Ղարպ թարաֆընտա եարըմ կիւն մէսաֆէտէ, վէ Տիարպէքիրին Շըմալ թարաֆընտա իրի կիւն մէսաֆէտէ Հայնի նամը պիր պէյիք Շէհիր վարտը։ Պէն Լճէտէ պուլունտուղում վագրթ, Հայնի Բրոթէսթանտարընտն միլէթ «Վէքիլի պէնիմ եանրմա Հէկիպ, մահէլի պէյլերին մէզալիմինէ չիքեայէթ իթմէ, վէ պէն տէ օ չէհիրէ կիրպ ահվալը հաղրէյի քենտի կէօղիւմէ միւշահեէտ իմամի բէճա էյլէսի իսէ տէ, պէն պունու եարատտըմ, ֆագաթ Տիարպէքիրէ վիրուսիմտէն պէրու Հայնի սէքենէսինտէն պաղբարը-նը կէօրիւպ, մահէլերինին հալինէ տայը խայը սիւալար իթմիմ։ Պունարը չիքեայէթլերի [illegible] ալէյհինտէ տիր (Մ-էէ էէ-[illegible] [illegible]), վէ պունարընն սուլ հապաքեամը զայէլէ աշիքար օլմարը, նիհայէթ վալի բաշա, խայլի զապթիյէ իլէ Հայնիյէ կիմէր վէ իպղալ ինթիզամ իթմէք իւզրէ Լճէ դայմադանը էմր վէրմէք։ Քենտի սիկյաթլարընտան տոլայը ճէվապ վէրմէք իւզրէ [illegible] նամ չախսը վէ սահր պաղբարը-նը Տիարպէքիրէ ճէլպ իթմի։ Ֆագաթ պու սապահ բաշա պունա սէտի քի պու ատէմի մէմուրիյէթինտէն աղ իշիւն լազամ կէլէն տերէճէտ ալէյհինտէ իսպաթ պուլամահաճագ տըր, չիւնքի միւշքիլերիլէր, պէյին մահքիմ օյնաճաղընտան վէ ճէզասի սէզասը-նը ալանճաղընտան գաթիէն էմին օլմարդճա, օնուն ալէյհինտէ շէհատէթ իթմէեճէճ տիրլեր, դիրա, սոնրա ճէզասընը պուլմագ, վէ Հայնիյէ ավատէթ իտեր տէ, քենարիերին հալի եվվելքինտէն ֆէնա օլուր տէյի գորգարլար։ Վալի բաշա (Մ-էէ էէ-[illegible] Գ-[illegible] [illegible] Ալդ-է-բ-Ռահման բաշա) մուգատտամա զաթը ասլանէ-լերինէ պիլտիրմէյիմ քելամը թէքրարլաշը քի, էն զալիմ պէյլերտէն 10—20 քիշիյի մէմլէքէթէն նէֆ ու թէպիտ իթմէեինճէ, պու թարաֆլարտա իպգաի ասայ'չ օլունամազ, վէ հեր նէ գատար քենտիսի (Վալի) պու թէապիրի իճրա իթմէքլիյէ պիզզաթ բէք արզուքէշ իսէ տէ, Տէրսաատէթ հիւքիւմէթի մէրքէզիյէսինտէն քենտիսինէ գավիէն մուավենէթ օլունմայընճա, էօյլէ պիր չէյ եարմադ միւմքին տէյիլ տիր։

«Լճէ չիքեայաթընտան, քեամիլէն մուսատտագ տըր տէյի պիլտիրմէյիմ պաղը թաֆիլաթ պէեան իսէճէյիմ։

«Իւչ հաֆթա մուգատտէմ Լը ճէտ խրիսթիյանլարա մէնսուպ օլան օն եէտի ատէտ խանէ պիր [illegible] թարաֆընտան եաղմա օլունտու։ Պու կիւրուհ մահէլին էրմէնի քիլիսէսինի եաղմագ իչիւն տէ հաղրլրդ կէօրմէքտէ իսի իսէ տէ, էրմէնիլեր թագրմա տիլարը չըգըպ, հայտուալարին իւզերինէ հիճում իթմէքլէ, պունլար ֆիրար իթտիլեր։

«Շէհրին ահալիսինտէ Գալայը Կարապետ վէ Մանուկ Գալայը Նաման քիմէնլեր, չու սոն իչ այ զարֆընտա, չէհիրէն աղ մէսաֆէտէ դաթլ օլունտուլար։

«Իսիմէրինի դիրը իթտիյամ 2 պէյլեր, չու սոն սէնէ զարֆընտա խայը հագդըզըգլար վէ զուրմ լար իճրա իթմիշ, վէ կէրէք մահսուլաթ, կէրէք ագչէ օլարագ, ահալիսէն խայլի մըդտար չէյ զասպ իթմիչտիրլեր։ Պու պէյլերէն պիրինճիսի, իւչ սէնէ միւտատէթլէ միւտրիլիք իթտի, վէ իւր աղը ահալիյի խօշնուտ իթտի խսէ տէ, հիւքիւմէթին զայիֆ լիկինի անլատըգտա, մէսէլինի տէյիշթիրմիշ, վէ օ տէրէճէ բրշվէթ եէմիշ տիր քի, ֆիրիկն բէֆիքլերի պուլունտուղու հայտուալարա միճագաթ իթմէեէ ճէսաթէթ իթմէզմի։

«Հեր գաղատան վէ սանճաղտան պու նէվ խայը չիքեայաթ վարտա օլայ, վէ մէնգամի մէզալիմ օլարագ, մահէլի պէյլերէն պիրինին եախսա զկյատէսին իսի վէրմիյօր։ Բրատտատա (Բրվվան) նէճիպ աղա վար տըր, Միհիմանտա տա, դայմագամ խամայիլ պէյ, տագատան ագչամա գատար սերմոշ օյտուգտան մատտա, Ապտուլլահ վէ Բէչիտ Նաման ազալար պէյիք զուրմար իճրա խաէյօրլար։ Լէֆֆէն թարաֆը ասալէթբէնահիյէրինէ կէօնտէրտիյիմ իսթիտա, Սիրիմանտան Տիարպէքիր էրմէնի առաջնորդունա կէօնտէրիրմիշ տիր, վէ մերգում Ապտուլլահը պիր թագրմ զուրմարընտան շիքեայէթ իտէյօր։

«Միսեաթտան տախի, Օսման Թիմուր պէյ վէ պիրատէրերի ալէյհինտէ մուսատտագ օլարագ խայը շիքեայէթլեր կէլիյօր։ Պու պէյլեր, օրատա պուլունան ատքիրի նիզամիյէ թարաֆընտան գուվվէթ պուլարագ, Միսեաթ բրոթէսթան ահալիսինէ պէյիք զուրմար իթմիշ տիրլեր։

«Պոհթան իսեանը ճեզիրէ թարաֆլարընտա պիթթագ իլավէթլէն պիր խայը դարբզըգլարը վէ զարուրէթի մուճիպ օլմուշ տուր։ Սոն թահրիրաթմանտան պէրու պաղը եէնի շէյլեր իշիթմիշ օլուզումտան, պէրվէճճի զիյր իճմալ իտերիմ։

«Իսեան թէրագգը իթմէքտէ պուլունտուղու վագրթ, Սղերդ գուրպինտէ վագի օլուպ 400 խանէյի հավի պուլունան Դեհ նամ էրմէնի գասապաը իսեանա մերքեզ իթթիխաղ օլունուպ, Հիւսէին պէյին էմրի թահթընտա 1.000 նէֆեր ասը թարաֆընտան խթիլա խարմիշ իսի։ Պու Հիւսէին պէյ, զամանտասընտա պուլունան գուվվէյի ասքերիյէնին պիթիրն իհթիյաճաթընը Դեհ սէքենէսինտէն ալըը, քի պունուն մըզատրը մէճմուու, արբա, սաման, պուղտայ, տավար վէ զայրիհիմ օյարագ պին լիրայա պալիզ օրմագտա իտի, վէ պունատան մատտա, ասըլար ահալիսէն ոն պէշ պին զրուշ նագտ ագչէ վէ եինէ սէքիզ պին զրուշ գըյմէթինտէ 100 թօր եէրի պէդի ալարլար։ 400 խանէտէն միթէէքիլ պիր քէջ իչիւն բէք ազըր օյան պու չէյէրի զասպ իթմէքտէն սոնրա, պայգա պիր զուրմատա եարարգլարընը իշեմէմիմ։ Դեկ ատմ 4 ինտէ հիքիմէթ ասքրլերի իչ թասդուրտան իպարէթ օյտուգլարը վէ պիր միրալայ գոմանտասը թահթընտա պուլունտուգլարը հալտէ, Սղերդանի իքի գըմա թօրլէ Դեհ թէգարրուպ իթմիրլեր։ Սղերդ մութասարրրքը վէ պիր տէ Համիտ ասդա նամ Տէրեկլի, քի քենտ բէտերի, Պէտրլան պէյ եանի չիմոիքի ասըլարին բէտերի թարաֆընտան հէման գարուսունուն էօնիինտէ ասարրըլմը օյտուգլունու էպէթթէ տերիսթրը իմամքտէ պուլունմուչ տուր, պու պուհրանտա հիքիմէթ թարաֆընը թութմուչ օլմագլա, հիքիմէթ ասքերինին բէֆգատթրընտա պուլունմագտա իտիլեր։

«Պու ասքերլեր, Սղերդանի Դեհ կիլիթիքլերի վագրթ, Սատագ նամ քիլտանի գարիյէսինտէն կէչտիլեր, վէ եաղմայա վէրմիչ օլատուգլարը մերքի տիր։ Պոհթան բրմաղընը կէչտիքլերի վագրթ, պիր քիրա գարիյէսինտէ պուլունան պիր մըզատար տարլար, քենտի իւզերլերինէ ամէչ իթտիլեր։ Մահաֆըզարը տէֆ իթտիրատէն սոնրա, ասքրլեր գարիյէսի եագարլար, վէ Դեհ տոզրու եօլլարընտա ամիսամ իթտիլեր։ օրատա պուլունան ասրլար, ասաքիրի նիզամիյէսին թէգարրուպունու իչիթտիքտէ կէրի չէքիլմիլեր։ Միթթագրգին ասքերլեր Դեհ կիրտիքտէ, ուսմանի պիր սուրէթտէ, վէ տագտարիերինէ միմանտամի օրմայարագ, պու գասապալը եաղմայա վէրմիչ տիրլեր կիպի կէօրիւնիւյօր։ Պիր ատէմ հէման քենտի խանէսի էօնիինտէ գամէլ օլունտու։ կիւն բաղար օյտուղունան, էրքէքլերին պէտիլը գըսմը քիլիսատա պուլունույորլար ըստ, վէ ասքերլեր, սէրպէսթճէ էլէ կէչիրտիքլերի գարրլարրն ըղընա թասարրութ իթմիշ տիրլեր։ Պիթարաֆանէ մէնագտէն մէվրուտ օյարագ, լէֆֆէն թագտիմ օյունան իրի գըմա իմահրիրաթտան անրաշլուզըղընա կէօրէ, պու էրմէնի գասապալարընտա պուլունան պիթիրն գարըլարրն ըղընա կէչիրմիշ տիր։

«Շիմոիյէ տէկին եազարգալըմտան Զամը արբանէլի (օրտա Մալիսպերի), պու մէմկէքէթտէ ճան վէ մալ էմնիյէթիպ էլինէ վէ ուսմանի նիզամարգլրդ տայիր գուտուգճա քէսգի մալի մալի իթմիշ օյանճագ տըր։ Իլավէթէն անճագ շունու սէյիմ քի, եօլարտա ասրա էմնիյէթ օյմատլրնտան, թիճարէթ քէսգի սիրքինէթ իթմիշ տիր։

«Պու պապատ սիզզ չունու հիքեայէ իսէյիմ քի, կէչէնտէ էյիճէ սիլահը օլարագ քէքլիք ավընա կիմէմէք միւրատ իթտիյիմատ, չէհիրէն իքի սաաթ մէսաֆէտ պունան վէ էյի ավ եէրի տիր տէնիլէն պիր մահէլէ կիմէմէ պանա թավսիեէ օլունտու։ սէպէպի շու իսի քի, Տիարպէքիր ահալիսի, Քիւրտ գօրգուսունան նաշի, օ տէրէճէ ուզաղա կիմէմէեէ ճէսարէթ իսէմէյիպ, մահալի մէզքիւրտտ պու մէվսիմտէ ասա ավ օլունմամշ տըր։ Վալի բաշա, նէրէյէ կիմէտյիմի իրմէէթ կիւնիւ իշիթմէքլէ, պու գասապ ուզաղ մահալէ կիմէտյիմի վագրթ պէրապէրիմճէ պիր գաշ զապթիյէ ալմ. մ. բէճա իթտի։ Պիթթագ, եօլտա էմնիյէթսիզլիք վար տրր տէյի ասրդատան աչրզա տէմէտի։ Ֆագաթ պիր ինկիլիզ գոնսօլոսու օյտուգտանան, պէօյիւք պիր մայէրկէ եօչա կիմէք, հայիլէթիմ իգթիզասընտան օլանճագ տըր տէտի։»

(Իմզ.)

ՀԷՆՐԻ ԹՐՈՅԹԸՐ

Մաժոր թրոյթրրն պու բաբորթոսունա լէֆֆէն իչ գըթա թահրիրաթ պուլունմագտա տըր։ Պունարատան պիրինճիսի Սիրիվան էրմէնիլերի թարաֆընտան Տիարպէքիր էրմէնի Ամբեպիսկոպոսու Փիլիպոս սրբազանա խիթապէն եազրմըշ պիր մահզէր օյուպ, էնվալի մէղալիմտէն չիքեայէթ իտէյօր։ Իբինճի վէ իչինճիսի տախի, Դեհտէն եէնէ մուտատէյհ Սրքապիսկոպոսա կէնտէրիշ մէրթուպար օյուպ, պու պէտապախի գատապանը մուգատէմա ատրլար վէ պատէհու ասաքիրի Նիզամիյէ թարաֆընտան տիչար օյտուգլարը ֆէլսքէթի ազիմէյի հիքեայէ իստուգ, Փիլիպոս սրբազանը մուավենէթինի, վէ ահալիի գասապա իչիւն իանէ տէֆթէրի քիչատ իթմէքինի բէճա իսէյօրլար։

(Տեվամ օլունանաք տըր.)

Բարամ մը ՄԱԼ մը.

Վ-էէ զազէթասը. Մաժոր Թրոյթրրն բաբորթոսընտան պիր ֆիզրա թէրճէմէ իսանագ, պու կիպի իչէրէք տէրբեար օյան մէհարէթինէ մէպնի, ինկ լիզ գոնսօլոսունուն ազզընա չու սէօղիւ գամաշ իսի քի, կիւյա պու զաթ պիր բաբորթոսունտա, Պէտրլան պէյլատէ Օսման վէ Հիւսէյին պէյ պէր հագգընտա տէմիշ օյա քի, Քիւրտիսթանտա ֆագիր հալտէ կէրմիշլեր իսէ տէ, իրանը իսեանան սոնրա մագհարը ագվ օյտուգտա, 60 գաթը եիքիւ-էէ իլէ ավատէթ իթմիշլեր տիր։ Պէաբլան պէյին Տէրսաատէթտէ զուլունան պիր մախտումու տա, Վ-էէրն թէրճէմէսինէ էհէմմիյէթ վէրիպ, «տէվլէթլեր խագինէսինտէ պէկ պուլունմահան պու գատար ագչէ Քիւրտիսթանընն պիր գաչ բէօյիւնտէ նէ՞ կէզէր.» տէյի հագգը պիր ճէվապ կէօնտէրմիշ տիր։

Հալ պու քի, Մաժոր Թրոյթրը, 1879 փեար. 2տէ եաղմըշ օյտուգու վէ սոն Մավի Քիթապտա միանտէրիճ պուլունան բաբորթոսունտա, ագչէ լագըրտրը իթմէկլիգ, Պէտրլան պէյ զատէ իբի ասը սէրբէրտլէրի հագգընտա շու Քըդրդը եաղմըշ տըր։

«Զաթը Շահանէ, Օսման վէ Հիւսէյին պէյլերէ պիր թէյլէկրաֆ կէնտէրիպ, էյլէր թէսլիմ օլուրար իսէ մաղհարը ագվ օյտուգտան մատտա, նայիլի մուքեաֆաթ տախի օլաճագլարընը տա խապէր վէրմիշ, վէ ֆիլվագի իշիթմիյիմէ կէօրէ, Օսման պէյ իչ կիւն ագտէմ պուրայա (Տիարպէքիրէ) կէլմէքտէ, պէօնիք պիր բիրթպէտէն պիր գըթա Մէճիտիյէ Նըշանընն քենտիսինէ պէքլէտիյինի կէօրմիշ տիր։ քի պիր դաշ հաֆթա մուգատտէմ Տէրսաատէթտէն պա բաբորթա կէօնտէրիրմիշ օլմագ կէրէք տիր։

«Շունու տա զիքը խաէպիրիմ քի, պու պէյլեր, պիր գաչ մահ մուգատտէմ պիր բաբալարը օլմայարագ պու թարաֆլարա կէնտիրլերի հալտէ, շիմոի ալթմըշ գաթը էեիքիւ ՄԱԼ իլէ ավատէթ խտէյօրլար։ քի պու տա էնայի խսեանլարընտա ճէպրէն Քիւրտիսթան քէօյլէրինտէն թօրլատրագլարը չէյլեր օլմագ կէրէք տիր։»

Նասըլ քի կէօրիւնիւյօր, Մաժոր Թրոյթրրն պու սէօղիւ իլէ, Վ-էէրն թէրճէմէսի պէյնինտէ պէօյիւք ֆարգ վար տրր։ ինկիլէթիզիք զոնսօլոսու, «ալթմըշ գաթը եիքիւ մալ վէ էշեա» տէ. եօր, թիւրք բէֆիդանվիլ իսէ, «ալթմըշ գաթը եիքիւ ապչէ» թէրճէմէ իթմիշ տիր, վէ պազը զազէթալարտա Մավի քիթապ եիքիւ կէօրմիշ օտուգլարընտան, Վ-էէրն պու եանլըշ թէրճէմէսինի ալէյ ամեա քենտի զազէթալարընա նազլ իթմիշլեր տիր։

Բուսիա իմբերաթօրու Լիվատիատա պուլունտուղու սըրատա, Բօթիուէն թիֆլիսէ գատար օյան չըմէնարֆէր գումանեասընը՝ մէգիւբ չըմէնարֆէրի Պագոյա գատար թէմամտա իթմէք իւզրէ վիրանլի լայէհասընը թատիգ իթմիտիր։ Մէգիւբ գումանեա, Գավգասիա չըմէնարֆէր չիրքէթի իւնվանընը հազիզ օյանճագ տըր։ Պու չըմէնարֆէրին մէսալիֆի ինչանլէսի 34 միլեօն բուպլի թասմին օլունմուչ տուր։

ԵՈՒՆԱՆ

Կունանիսթան պահրիկ նագրընն թահթը բիյասէթինէ օլան էսէվթը պահրլէ թէզեիսի գոմիսիօնտ՝ պիր թէրսանէ վէ պիր զըրհը ֆիրգաթին վէ սէֆվզ զըմա թօրլի ըսթիմպօթլարը ինչասընա գարար վէրմիչ տիր։

ՐՈՒՄԱՆԻԱ

Վ-էէ

ԲՈՒՄ ԲԱԹԹԻԳԹԱՆԷՍԻ

Պուքրէշտէ թագ օյունան Սեպէնամ Բումճա կազէթանը պէեանընա կէօրէ. Բում Բաթթիյի բիւթպէթլու էֆ թարաֆընտան Բումանիա Մաճար մէմբէօյիտինէ պիր թահր բաթ կէնտէրիկրէք, Ուլախզը թէրվիճ վէ Մակեդոնիատա նէյր իչիւն Պուքրէշտէ թէշէքիւլ իտէն ճէվիկլէթին ատէտը թէշէքքիւլի հագգընտա սարֆը մսալի իթմէտիյինէն պահս իլէ պէյանը թէէսիֆ իթմէքլէ պէրապէր, Բումանիալըարրն պու պապատէքի մէսաիսի պէյհուտտ օյտուղունու վէ Բում բաթթիգվանինինն թահթը իտարէի բուհանիյէսինտէ պուլունան Մակեդոնիա քիլիսէլէրինտէ Բում լիսանընտան պաղգա լիսան իսթիմալինէ հիչ պիր վագրթ միւսատատ իսէմէյէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Մէգիւբ կազէթանը արարը մանիֆեսթա կէօրէ, Մակեդոնիատա Ուլահ լիսանընը նէյր վէ թէրվիճի իչիւն թէշէքքիւլ իտէն ճէվիկլէթ հագգընտա Պագը Ամատէն արարը թայիմթա իւզերինէ Պուքրէշտէ Օսմանը սէֆիրի Սիւլեյման պէյ էֆ. հազրէթլերի՝ Բուլանիա բէհսի վիքէլասը Մ. Պաթիանոյա պագը թէպլիղաթ իճրա էյլէմիշ տիր։

Մ. Պաթիանո վիրտի՝ ճէվապտա Մակեդոնիատա պուլունան Ուլահլարը Բումդարան թէկ իգ իչիւն իտիլէն մէսալ «Հիբրիտ» իթմէք իսթէր իսէն, թահթը թապիկլէթինտէ օյան ազվամը միյանէսինէ թէֆրիգա տիւչար» գաիատէսինտէ մուվաֆֆագ տիւչտիւյինտէն, Պագը Ամի մէմնուն օլմալը տըր տէտիշ տիր։

Սէֆիրի միւշարիէյէ պունա ճէվապէն, հիքիմէթը Սէնիյէ մուգատտամա Ֆանսա իմբերաթօրու իչիւնճիս Ղարօլեն իլէ Մէմլէքէթէյ պէյի բրէնս Գուզանը Մակեդոնիա էհալիսինէ թէվքի իթմէք խսթէսիքլերի գօրտօնլարը միլլիլէթէ իշարէթ օյապիլճէք բէնքլեր իլէ միզէյեէն վէ սիքքէ չէքլինտէ խաչլարը թէվզիֆինի մէն իլէ, անկրի քեամիլեն թօքլատըզ միսիլիս, շիմոի տախի էհալիյի ուլահանտարմագ իչիւն իթթիխաղ օլունան թէտապիրէ մուխալիֆէթ իտէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Պաթիանո պու պապատ թէպտիր ֆէրը իթմէեայ մերի տիր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Պուքրէշտ 31 Հէնվարիէ 1879 Բարէ-էքնէրէ գէլընը՝ տոր.

ՄԱԹԼՈՒՊԹ

	Ֆրանք Օրրիյ
Ղանտրգտա վէ եապանգարարտա նուգուտ	33.387,098 07
Ղանտրգտա պուլունան սէնէտատթ	91.300.276 02
Հիսապը ճարի	76 523,645 84
Բէհրին վէ եաթէէմինաթ իւզերինէ իգրազ օյունան մէպալիղ վէ սայիրէ	196.109,071 77
Հիսսէ վէ պօնօ վէ թաֆվիլաթ վէ էսհամ	16,372,846 90
Բարիզսէ վէ Լիօնտա վագի էմ. լաք	7,000,000
Էմ. իւզերինէ ասչըան հիսապլար	38,859 384 25
Սերմայէսէն հէնուզ ալավ օյունմայան մէպլաղ	50.000,000
Եէբիւն	509.552.292 85

ՏՈՒՑՈՒՆԱԹ

Տէբօգիթօ վէ ասչէգ պոնօլար	121,477,874 36
Հիսապը ճարի	113.557,210 64
Գապուլ օյունան բոլիցալար	46,193,651 03
Վատէի մուայէնէ իչէ տէբօգիթօ վէ պոնօլար	73 446,184 34
Էմր իւզերինէ ասչրան հիսապլար	30,701 084 19
Իհթիյաթ ագչէսի	24.176,288 29
Սերմայէ	100,000 000 29
Եէբիւն	509 552 292 85

Մէէլիւ-է էրրէ բէէ-է
ՀԱՆՐԻ ԺԷՐՄԻՆ

Մէ-ուէ
Ժ. ԼԷԹՈՒՐՆԷՕՐ

ՄԷՐԵԱՖԻՊ

Տիարպէքիր մուխպերիմիզէն վարիտ օյան մէքթուպ տըր։

27 Հոկտ. 1879

1. — Հապսխանէլեր։ 2. — Լքմէյին ուճուզլամասը։ 3. — Զիչէք հաթարը վէ սաթթէ հէբիմէր։ 4. — Դատը քէօյ բաբաղընդն գաթի հագգընտա իճա օյունան թէտագիգաթ։ 5. — Մէսլէյի միլյէ վէ Տիարպէքիրին նիզամնըզ հալի։

Մուէլլիֆ.

1.—Շէհրիմիզին հապսխանէլերի ահվալի իլէ մահպուսինին ատէտի իւզերինէ կազէթանրզ գարիունընա մանիմանթ վէրմէք իւզրէ, կէչէնտէ մախսուսէն մահալլի հապսխանէսինէ կիթմիշտիր։

Իչպու հապսխանէ շէհրիմիզին իչ գալէսի տէբուունտէ, վէ Տիգրանակերտ նամ թէբէնին դարբընտա օյուպ, էպինէի մէգրիբէնին սաղ թարաֆընտա զապթնա, վէ սօլ թարաֆընտա տախի թէլէկրաֆխանէ իլի բօսթախանէ պուլունմագտա տըր։ Հապսխանէ ալթը գըսմա միւնգատէմ օյուպ, պիր նէզարէթը չէտիտէ թահթընտա պուլունմագտա, վէ պիր չօգ գարաղօյար հապսխանէնին էթրաֆը վէ քիրէմիթլիկինի կէօզէթլէմէքտէ տիրլեր։ Պիրինճի գարուսունը սօլ թարաֆընտա միճրիմէրին պէօյիւք վէ գարանլըգ գաթը պուլունուպ, պու գաթտա 70 գատար մահպուս վարիտի, վէ իչէրինտէն եաղընըզ 6 ոը խրիսթիյան իտի։ Եինէ օ գարունը էօնիւնտէքի պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչինճիս տար վէ ալչագ գարունը իչէրիսինտէ իւչ կէչէլտա կէօրիւնիւպ, պունարը էն պէօյիւկի գաթիլերին պէօյիւք վէ գարանլըգ եէրի իտի։ Հեր քիմ իւք տէֆա իչէրի կիրեճէք պուր իսէ, իւզերինէ պիր տէհշէթ կէլիր։ Օրատա ինսան սիզ-զատը մէճմուու, արբա, սաման, պուղտայ, տավար վէ զայրիհիմ օյարագ պին լիրայա պալիզ օրմագտա իտի, վէ պունատան մատտա, ասըլար ահալիսէն ոն պէշ պին զրուշ նագտ ագչէ վէ եինէ սէքիզ պին զրուշ գըյմէթինտէ 100 թօր եէրի պէդի ալարլար։ 400 խանէտէն միթէէքիլ պիր քէջ իչիւն բէք ազըր օյան պու չէյէրի զասպ իթմէքտէն սոնրա, պայգա պիր զուրմատա եարարգլարընը իշեմէմիմ։ Դեկ ատմ 4 ինտէ հիքիմէթ ասքրլերի իչ թասդուրտան իպարէթ օյտուգլարը վէ պիր միրալայ գոմանտասը թահթընտա պուլունտուգլարը հալտէ, Սղերդանի իքի գըմա թօրլէ Դեհ թէգարրուպ իթմիրլեր։ Սղերդ մութասարրրքը վէ պիր տէ Համիտ ասդա նամ Տէրեկլի, քի քենտ բէտերի, Պէտրլան պէյ եանի չիմոիքի ասըլարին բէտերի թարաֆընտան հէման գարուսունուն էօնիինտէ ասարրըլմը օյտուգլունու էպէթթէ տերիսթրը իմամքտէ պուլունմուչ տուր, պու պուհրանտա հիքիմէթ թարաֆընը թութմուչ օլմագլա, հիքիմէթ ասքերինին բէֆգատթրընտա պուլունմագտա իտիլեր։

«Պու ասքերլեր, Սղերդանի Դեհ կիլիթիքլերի վագրթ, Սատագ նամ քիլտանի գարիյէսինտէն կէչտիլեր, վէ եաղմայա վէրմիչ օլատուգլարը մերքի տիր։ Պոհթան բրմաղընը կէչտիքլերի վագրթ, պիր քիրա գարիյէսինտէ պուլունան պիր մըզատար տարլար, քենտի իւզերլերինէ ամէչ իթտիլեր։ Մահաֆըզարը տէֆ իթտիրատէն սոնրա, ասքրլեր գարիյէսի եագարլար, վէ Դեհ տոզրու եօլլարընտա ամիսամ իթտիլեր։ օրատա պուլունան ասրլար, ասաքիրի նիզամիյէ թարաֆընտան գուվվէթ պուլարագ, Միսեաթ բրոթէսթան ահալիսինէ պէյիք զուրմար իթմիշ տիրլեր։

«Պոհթան իսեանը ճեզիրէ թարաֆլարընտա պիթթագ իլավէթլէն պիր խայը դարբզըգլարը վէ զարուրէթի մուճիպ օլմուշ տուր։ Սոն թահրիրաթմանտան պէրու պաղը եէնի շէյլեր իշիթմիշ օլուզումտան, պէրվէճճի զիյր իճմալ իտերիմ։

«Իսեան թէրագգը իթմէքտէ պուլունտուղու վագրթ, Սղերդ գուրպինտէ վագի օլուպ 400 խանէյի հավի պուլունան Դեհ նամ էրմէնի գասապաը իսեանա մերքեզ իթթիխաղ օլունուպ, Հիւսէին պէյին էմրի թահթընտա 1.000 նէֆեր ասը թարաֆընտան խթիլա խարմիշ իսի։ Պու Հիւսէին պէյ, զամանտասընտա պուլունան գուվվէյի ասքրլիյէնին պիթիրն իհթիյաճաթընը Դեհ սէքենէսինտէն ալըը, քի պունուն մըզատրը մէճմուու, արբա, սաման, պուղտայ, տավար վէ զայրիհիմ օյարագ պին լիրայա պալիզ օրմագտա իտի, վէ պունատան մատտա, ասըլար ահալիսէն ոն պէշ պին զրուշ նագտ ագչէ վէ եինէ սէքիզ պին զրուշ գըյմէթինտէ 100 թօր եէրի պէդի ալարլար։ 400 խանէտէն միթէէքիլ պիր քէջ իչիւն բէք ազըր օյան պու չէյէրի զասպ իթմէքտէն սոնրա, պայգա պիր զուրմատա եարարգլարընը իշեմէմիմ։ Դեկ ատմ 4 ինտէ հիքիմէթ ասքրլերի իչ թասդուրտան իպարէթ օյտուգլարը վէ պիր միրալայ գոմանտասը թահթընտա պուլունտուգլարը հալտէ, Սղերդանի իքի գըմա թօրլէ Դեհ թէգարրուպ իթմիրլեր։ Սղերդ մութասարրրքը վէ պիր տէ Համիտ ասդա նամ Տէրեկլի, քի քենտ բէտերի, Պէտրլան պէյ եանի չիմոիքի ասըլարին բէտերի թարաֆընտան հէման գարուսունուն էօնիինտէ ասարրըլմը օյտուգլունու էպէթթէ տերիսթրը իմամքտէ պուլունմուչ տուր, պու պուհրանտա հիքիմէթ թարաֆընը թութմուչ օլմագլա, հիքիմէթ ասքերինին բէֆգատթրընտա պուլունմագտա իտիլեր։

«Պու ասքերլեր, Սղերդանի Դեհ կիլիթիքլերի վագրթ, Սատագ նամ քիլտանի գարիյէսինտէն կէչտիլեր, վէ եաղմայա վէրմիչ օլատուգլարը մերքի տիր։ Պոհթան բրմաղընը կէչտիքլերի վագրթ, պիր քիրա գարիյէսինտէ պուլունան պիր մըզատար տարլար, քենտի իւզերլերինէ ամէչ իթտիլեր։ Մահաֆըզարը տէֆ իթտիրատէն սոնրա, ասքրլեր գարիյէսի եագարլար, վէ Դեհ տոզրու եօլլարընտա ամիսամ իթտիլեր։ օրատա պուլունան ասրլար, ասաքիրի նիզամիյէ թարաֆընտան գուվվէթ պուլարագ, Միսեաթ բրոթէսթան ահալիսինէ պէյիք զուրմար իթմիշ տիրլեր։

«Պոհթան իսեանը ճեզիրէ թարաֆլարընտա պիթթագ իլավէթլէն պիր խայը դարբզըգլարը վէ զարուրէթի մուճիպ օլմուշ տուր։ Սոն թահրիրաթմանտան պէրու պաղը եէնի շէյլեր իշիթմիշ օլուզումտան, պէրվէճճի զիյր իճմալ իտերիմ։

«Իսեան թէրագգը իթմէքտէ պուլունտուղու վագրթ, Սղերդ գուրպինտէ վագի օլուպ 400 խանէյի հավի պուլունան Դեհ նամ էրմէնի գասապաը իսեանա մերքեզ իթթիխաղ օլունուպ, Հիւսէին պէյին էմրի թահթընտա 1.000 նէֆեր ասը թարաֆընտան խթիլա խարմիշ իսի։ Պու Հիւսէին պէյ, զամանտասընտա պուլունան գուվվէյի ասքրլիյէնին պիթիրն իհթիյաճաթընը Դեհ սէքենէսինտէն ալըը, քի պունուն մըզատրը մէճմուու, արբա, սաման, պուղտայ, տավար վէ զայրիհիմ օյարագ պին լիրայա պալիզ օրմագտա իտի, վէ պունատան մատտա, ասըլար ահալիսէն ոն պէշ պին զրուշ նագտ ագչէ վէ եինէ սէքիզ պին զրուշ գըյմէթինտէ 100 թօր եէրի պէդի ալարլար։ 400 խանէտէն միթէէքիլ պիր քէջ իչիւն բէք ազըր օյան պու չէյէրի զասպ իթմէքտէն սոնրա, պայգա պիր զուրմատա եարարգլարընը իշեմէմիմ։ Դեկ ատմ 4 ինտէ հիքիմէթ ասքրլերի իչ թասդուրտան իպարէթ օյտուգլարը վէ պիր միրալայ գոմանտասը թահթընտա պուլունտուգլարը հալտէ, Սղերդանի իքի գըմա թօրլէ Դեհ թէգարրուպ իթմիրլեր։ Սղերդ մութասարրրքը վէ պիր տէ Համիտ ասդա նամ Տէրեկլի, քի քենտ բէտերի, Պէտրլան պէյ եանի չիմոիքի ասըլարին բէտերի թարաֆընտան հէման գարուսունուն էօնիինտէ ասարրըլմը օյտուգլունու էպէթթէ տերիսթրը իմամքտէ պուլունմուչ տուր, պու պուհրանտա հիքիմէթ թարաֆընը թութմուչ օլմագլա, հիքիմէթ ասքերինին բէֆգատթրընտա պուլունմագտա իտիլեր։

«Պու ասքերլեր, Սղերդանի Դեհ կիլիթիքլերի վագրթ, Սատագ նամ քիլտանի գարիյէսինտէն կէչտիլեր, վէ եաղմայա վէրմիչ օլատուգլարը մերքի տիր։ Պոհթան բրմաղընը կէչտիքլերի վագրթ, պիր քիրա գարիյէսինտէ պուլունան պիր մըզատար տարլար, քենտի իւզերլերինէ ամէչ իթտիլեր։ Մահաֆըզարը տէֆ իթտիրատէն սոնրա, աս

մասրյա 90 գատար քէրին իւլ վէճհ ճանավարար պուլունուպ, պունլար զէնճիրլէր իլէ եէքտիկէրինէ պաղը պուլունմագտա վէ սրբա իլէ եան եանա օթուրմագտա տբրլը։ Հէպսի տէ նամտար գաթիլ վէ ճինայէթքեար զէ Հայոտուտ տբը, վէ պունդարը իչին տէ հիչ խրիսթիյան եօգ տբը։ Պու կէչէլէտին սագ թարաֆքնտա պուլունան պիր դարուտան կէչլիքտէ, խրբրզլարա տիկեր պազը ճանիլէրին կէչէլտիլէր պուլունուպ, խրբրզլարը կէչէլէտին, տէ օթուզ քիչի գատար վար իտի, վէ պու օթուզ քիչի հաֆիֆճէ զէճիլիր վուրուլմուչ իտի։ Պու կիւրուհը իչինտէ մէչհուր Ցալմզլարա օդա Մէյտա Նամ ճանվեր տաիի կէօրինմէքտէ օլուպ, պու չալս քէնտի ալինէտիյլէ պէրպէր պիր վազթտան պէրու Ցիարպէքիրլիրի բիֆսհ ու խրիսթիրահաթը մահվ իթմիչ իտի։ Չիմտի սէքիզ այտան պէրու պունլար մահպուս օլուտզլարընտան, հէման տէյ պիրիմ քի հիչ պիր Լվ այբմամչ տբը։ Զանն օլունտուզունա կէօրէ, տահա պիր չօգ խրբրզլար վար տբը քի թուրմուլ մանչլար տբը։ Լաքին պունլար տա հիչ պիր չէյ եարմայրզ բահաթ տուրմագտա, վէ պունտան ագտէմ սիզէ եազարզըմ խրբրզլար գօմիսիոնէրին նէ սիզի թէտգիկմէրինտա պէքէմ քաէրբէր։

Էկէր չիմտիքի մահպուս պուլունան խրբրզլար տա գոյ վէրիլճէք օլուր իսկ, էհսանիմզին հալի նէրէյէ վարտաղը գօրոյ անլաչլար։ Մէգքիր օտա իչինտէ տէ ալթը խրիսթիյան պուլունուպ պու արագիին մէրգումսարիգ խրտմէթի իթմիչ օլտուգտարը սէոյլենմէքտէ տիր։

Պու կէչէլէտին եանընտաքի իքինճի կէչէլէտ կէլին է, պունտա տախի եէրմ պէշ քիչի գատար էչխաս մահպուս օլուպ, տէօրտիւ խրիսթիյան իտի վէ հաֆիֆ զէնճիրէ վուրուլմա չտար իտի։ Պու կէչէլէտլէրին իւսթինտէ մէչհուր Ցալմզլարա օդա սուհուլէթէ էքմէք տրնմագտա տբը, լաքին հիւքիմէթ թէտտապիրի լազմէ իթթիհազընտա հէնուզ պաշլամըշ տբը։ Թարիխտէն ալթը կիւն էվվէլ վալինին էմրի մուճիպինճէ պիւթիւն պուզտայ անպարլտրը մէօհիւր էնիպ պուզտայ ելսրաճը եէնիտէն թահթը մէմուրիյէթէ ալտնը։ Իթիգատ իտէրիզքի, Հագդ Թէալա հազրէթլէրի իլէրուտէ էհսանլի թէտտապիրի մէգքիրէյէ միհրթաճ իթմէյէճէք տիր։ Շիմտի կէրէք չէհիրլի վէ կէրէք չիֆթճի վէ քէօյլիւ սէվինճատ տիրլէր վէ Ալլահ տա չիւքր իտէյօրլար։ Վէ իլերուլեր։ Հապսխանէ միւտիրի տէ պումէմուրիյէթէ էքէյիճէ էլեազ պիր Պաղտատը օլուտզը մէրվի իտի։ Իչիթաիկիմէ կէօրէ իչ գալէնին գաբուսը էօնիւնտէ պիր խանէ իչինտէ գբրգ գատար տա մահպուս գարը պուլունուպ, պունլարտան իչիւ իտամէ մահքիմ, պիրի պօրճլու վէ տիկէրլէրի իրբրսրզ վէ խրբրսը եաթտը իմիշլէր։ Թէէսսիֆլէ պէյան իտէրիմ քի, պունլարըն իչինտէ տէ իչ նէֆէր խրիսթիյան գատը պուլունմադտա իմիշ։

Իչթէ մահալլի հապսխանէնին մըգտարը մահպուսիյնի, վէ էնվար ճինայաթը մուխթասարճա պրատտէ նազլ իթմիշ օլուպ, պունտան սուի խթիմալաթին նէ հայտէ օլուուզու գօյայ անրաչրլրը։

Էկէր ասհապը ճէպայիմ տտիլանէ վէ պ'իթարաֆտէ մուհաքէմէ օլունտա վէ հէր ճինայէթքեարթուտիլտա, պու հապրնանտէ գատար տահա տէօրթ պէշ մահալ օլա եիրնէ քիֆայէթ իթմէզ։ Լաքին հապ իտիմէքլի նէ ֆայտէ օլուր, զիրա պունլարտա թէրպիյէ օրմատրզընտան, սէպիլէրի թախիրյէ օլունճա եիրնէ էվվէլքի կիպի հարէքէտթը նամէրզիյէտ պուլունճագլարընտա հիչ չիւպհէ եօգ տբը։ Հապ՝ նամուս վէ տույղու սահիպի իչիւն տբը։ Պէօյլէ վահչիլէր իչիւն տբը աղտճ պիլէ ազ տբը։

2. — Էքմէք ֆիյաթընը կիւն կինէ ֆրանճագտա օլուուզունու վէ էհսանին սրգընթը չէքմէքտէ պուլունտուզունա կէչէն մէքթուպրմա եազմըշ իտի, էյլէթտէ տէրիտաթը իտէրսինիզ։ Շիքիրլէր օլուսուն Յէնապը Հագգա, օն կիւնտէն պէրու սայքի միւթէմատիէն եազմուր եազմագտա օրմաղա, պուզտայ երզմագտա օրան ինսաֆսրզար քէնտի մագսէտլէրինէ վասը օլամտըրար։ Պունտան օն պէշ կիւն էվվէլ պիր քիչէ պուզտայ 370 զրչա սամթը մագտա իքէն, չիմտի 230 զրչա խմիշ տիր, վէ ֆրանչարատան տա սուհուլէթէ էքմէք տրնմագտա տբը, լաքին հիւքիմէթ թէտտապիրի լազմէ իթթիհազընտա հէնուզ պաշլամըշ տբը։ Թարիխտէն ալթը կիւն էվվէլ վալինին էմրի մուճիպինճէ պիւթիւն պուզտայ անպարլտրը մէօհիւր էնիպ պուզտայ ելսրաճը եէնիտէն թահթը մէմուրիյէթէ ալտնը։ Իթիգատ իտէրիզքի, Հագդ Թէալա հազրէթլէրի իլէրուտէ էհսանլի թէտտապիրի մէգքիրէյէ միհրթաճ իթմէյէճէք տիր։ Շիմտի կէրէք չէհիրլի վէ կէրէք չիֆթճի վէ քէօյլիւ սէվինճատ տիրլէր վէ Ալլահ տա չիւքր իտէյօրլար։ Վէ իլերուլեր։ Հապսխանէ միւտիրի տէ պումէմուրիյէթէ էքէյիճէ էլեազ պիր Պաղտատը օլուուզը մէրվի իտի։ Իչիթաիկիմէ կէօրէ իչ գալէնին գաբուսը էօնիւնտէ պիր խանէ իչինտէ գբրգ գատար տա մահպուս գարը պուլունուպ, պունլարտան իչիւ իտամէ մահքիմ, պիրի պօրճլու վէ տիկէրլէրի իրբրսրզ վէ խրբրսը եաթտը իմիշլէր։ Թէէսսիֆլէ պէյան իտէրիմ քի, պունլարըն իչինտէ տէ իչ նէֆէր խրիսթիյան գատը պուլունմադտա իմիշ։

Իչթէ մահալլի հապսխանէնին մըգտարը մահպուսիյնի, վէ էնվար ճինայաթը մուխթասարճա պրատտէ նազլ իթմիշ օլուպ, պունտան սուի խթիմալաթին նէ հայտէ օլուուզու գօյայ անրաչրլրը։

Էկէր ասհապը ճէպայիմ տտիլանէ վէ պ'իթարաֆտէ մուհաքէմէ օլունտա վէ հէր ճինայէթքեարթուտիլտա, պու հապրնանտէ գատար տահա տէօրթ պէշ մահալ օլա եիրնէ քիֆայէթ իթմէզ։ Լաքին հապ իտիմէքլի նէ ֆայտէ օլուր, զիրա պունլարտա թէրպիյէ օրմատրզընտան, սէպիլէրի թախիրյէ օլունճա եիրնէ էվվէլքի կիպի հարէքէտթը նամէրզիյէտ պուլունճագլարընտա հիչ չիւպհէ եօգ տբը։ Հապ՝ նամուս վէ տույղու սահիպի իչիւն տբը։ Պէօյլէ վահչիլէր իչիւն տբը աղտճ պիլէ ազ տբը։

2. — Էքմէք ֆիյաթընը կիւն կինէ ֆրանճագտա օլուուզունու վէ էհսանին սրգընթը չէքմէքտէ պուլունտուզունա կէչէն մէքթուպրմա եազմըշ իտի, էյլէթտէ տէրիտաթը իտէրսինիզ։ Շիքիրլէր օլուսուն Յէնապը Հագգա, օն կիւնտէն պէրու սայքի միւթէմատիէն եազմուր եազմագտա օրմաղա, պուզտայ երզմագտա օրան ինսաֆսրզար քէնտի մագսէտլէրինէ վասը օլամտըրար։ Պունտան օն պէշ կիւն էվվէլ պիր քիչէ պուզտայ 370 զրչա սամթը մագտա իքէն, չիմտի 230 զրչա խմիշ տիր, վէ ֆրանչարատան տա սուհուլէթէ էքմէք տրնմագտա տբը, լաքին հիւքիմէթ թէտտապիրի լազմէ իթթիհազընտա հէնուզ պաշլամըշ տբը։ Թարիխտէն ալթը կիւն էվվէլ վալինին էմրի մուճիպինճէ պիւթիւն պուզտայ անպարլտրը մէօհիւր էնիպ պուզտայ ելսրաճը եէնիտէն թահթը մէմուրիյէթէ ալտնը։ Իթիգատ իտէրիզքի, Հագդ Թէալա հազրէթլէրի իլէրուտէ էհսանլի թէտտապիրի մէգքիրէյէ միհրթաճ իթմէյէճէք տիր։ Շիմտի կէրէք չէհիրլի վէ կէրէք չիֆթճի վէ քէօյլիւ սէվինճատ տիրլէր վէ Ալլահ տա չիւքր իտէյօրլար։ Վէ իլերուլեր։ Հապսխանէ միւտիրի տէ պումէմուրիյէթէ էքէյիճէ էլեազ պիր Պաղտատը օլուուզը մէրվի իտի։ Իչիթաիկիմէ կէօրէ իչ գալէնին գաբուսը էօնիւնտէ պիր խանէ իչինտէ գբրգ գատար տա մահպուս գարը պուլունուպ, պունլարտան իչիւ իտամէ մահքիմ, պիրի պօրճլու վէ տիկէրլէրի իրբրսրզ վէ խրբրսը եաթտը իմիշլէր։ Թէէսսիֆլէ պէյան իտէրիմ քի, պունլարըն իչինտէ տէ իչ նէֆէր խրիսթիյան գատը պուլունմադտա իմիշ։

Գօնսօլօսլարը կէլտիկէր։ Գօնսօլօսլար կիթտիլէր։ գօմիսէրլէր կէլտիլէր։ Էվվէլ հալիմիզ նէ իտի իսկ, եիրնէ այ ըարը։ Մազլում է, հալիսանէն զիյատէ իսլահաթ մէմուրլարը գազանտրլար։ Էկէր պիր ատապէթքէրվէր վէ պիրարաֆ պիր զամ սուրէթը գահիրեէ ատանմայարագ հալիմիզի թէֆիթ իտէճէք օլուր իսկ, էրմէն սմանտա էրմէնիէրանէ գիեատակ տիւնեատա հիչ պիր պէտպախթ քիմսէ օմմաարզընը ֆարդ իտէճէք տիր։ Ճէնապը Ալլահ տուվա իտէլիմ քի, պէօյիւք վէլվէլէ էրլէ նիւմայիշլէր օլաճագնա, ահոը գարիպտէ իսլահաթը էսասիյէ իճրա օլունսուն։

Ց. Պիր գաչ սաթը տա մրլէթմիշ հագգընտա պահն իտէլիմ։

Մէքթէպ տէնէճէք սարլ մէքթէպ պո լունմ՝ յրզ, պունլարտա տա եիրզ իսմիւնէ պրագրմրզլար տբը։ Ահալի քիլմէտէն սօնմուշ տուր։ մուվազգաթէն թէչրիլ օլունան վարչէթիւն տողուուզու կիւնտէ էօրմիշ իտի։ Պու նիզամզը վէ գարրզրզ հալիւզրինէ ուզուն ուզատիյէ եազմագ իսթէմէմ, գ'րա չիմտի պիգիմ մէքտիլ ատապէթքէրվէր եիրմի։ Ընդհ։ ժողով գիւանընտա տբը, վէ գարսրզն նէ օյաճագընը պիլմ.յրզ։ Անճագ հատտիմիզ օմմայարագ չունու բէճա իտէրիզ քի, պիրա թէէխիսիր վէ քէմալը ատապէթէ պիր գարար վէրմի քի էհսանտ պիր թագդիմ ամնիզ վէ իմանազ տբը։ Հազրրատրզլարը տուզաղա տիւմիք թէկնիքնէտէն գուրթուլուրն, զիրա պու թէհլիքէլէրին էմմարէլէրի կէօրմնէյ պաչլատբ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Զապթիյէ Նէզարէթի մուավինի Ակեռաս էֆ. հապրէթլէրինէ բիւթպէի ուլա արնիքը էվվէլի։

Զապթիյէ Նէզարէթի մէքթուպճուսու Թահիր էֆէնտի բիւթպէի ուլա արնիքը սանիսի թէվճիհ պուլրմուչ տուր։

—

Բումէլի Շարլի Վիլայէթի մուսթէշարը կավ կյեր Դրէսթովիչ էֆ. հապրէթլէրինէ իքինճի բիւթպէ Օսմանի,

Վիլայէթը մէգքիրէ Ժանտարմա վէ Գէ- գօմանտանը Բաշխա (Սթրէլքէր) բաշալ իքինճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վիլայէթը մէգքիրէ Նաֆիա վէ Զրաաթ միւտիրի Վուլգովիչ պէյ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վ. Լոյէթը մէգքիրէ Մալիյէ միւտիրի Մ. Շմիտ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վիլայէթը մէգքիրէ մէարիֆ միւտիրի Եօվաքիմ էֆէնտիյէ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վիէննա պանքերլէրինտէն Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

—

Էրքեանը հարպիյէ գոլ աղալրընտան օլուպ, Բարիզ սէֆարէթը Սենիյէսի ամաչէ մէկիթէրլիյինտէ պուլունան Ալի Բաիֆ էֆէնտի էօհտեսինէ՝ Էրքեանը մէգքիրէ պինպաշըրը բիւթպէսի թէվճիհ պուլրմուչ տուր։

—

Մաժոր Թրօթթրը պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ իթտիլմիզ պիր բաբօրթօսու, կէչէն սէնէ թամմ պու վագրթլար, Պ'տրխան պէյ զատէլերին իլանը խեան իթտիքտէն սոնրա, մազհարը ափվ օլուպ, նայիլի միւքեֆամ տախի օլուուգլարընը իսպար իտէյօր։ Մուգատտէմա պիգիմ վան մուխպիրիմիգին խապէր վերմիշ օլուուզու կիպի, տիւնքի թիւրք զաղէթալարընտա տախի միւնատերիճ պիր բէսմի թէվճիհամ բուսուլասընտան անլաչըրընա կէօրէ, Մուսսուլ վէ Իրան հուտուտու թարաֆլարընտա կէչէնտէ ճէսիմ պիր իսեան չըգարմըշ վէ ատաքիրի Շահանէ իլէ մուհարէպէ իթմիշ օլան Շէյխ Ապէյտուլլահ վէ ատէմլերի, պէր վէճհի զիր նայիլի մէրհամէթի Սէնիյէ օլմուչտուրլար։

«Մէքքէի միւքերրէմէ բայէրու«էրինտէն վէ մէչայիխի քիրամ«տան Ֆազիլէթլու Ապիտուլլահ «(Եախսա Ուպէյտուլլահ) էֆէն«տիյէ թէպտիլէն նիշանը Օսման«նինին իքինճի,

«Մուսմանլէյհին մախտումա«Ապտիլ Գատէր էֆէնտիյէ տէօր«տինճի բիւթպէ Օսմանի,

«Մուսմանլէյհին Վանտա պու«զանան խալիֆէսի Սայիտ էֆէն«տիյէ, տէօրտինճի բիւթպէ «Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան «պայրուլմուչ տուր։»

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Աֆոն- Բի-Բեր

Գահիրէ 11 դեկտ.

Կօրտոն բաշա Հապէշիսթան սէ. եահանթընտան ավտոթ իտիպ, Մասսօվայա վասրլ օմմուչ տբը։ Բաշալի միւշարիլէյհ՝ Հապէշ գրաբընն քէնտիսինի էսր թուրմագ իսթէմյինէ տայիր զուհուր իտէն չահայը թէբգիպ իտէեօր։

Մբսբը վէրկիսի կալիպա դեկտ.

Գահիրէ 11 դեկտ.

Նահիլիսթէր խաֆիէն պիր իլանտամ նէչր իտուպ, զապթա պունուն միւթէճասբրլարընը պուլամամըշ տբը։ Նահիլիսթէր՝ քէնտիրէրի Զարըն հայաթը ալէյհինտէ սուի գատտ իտիլմէսինի էմր իթմիշ օլուուգլարընը՝ վէ պունտան քէնտիլէրի մէսուլ պուլունուուգլարընը մէգքիր իլանտամտէ պէեան իտիեօրլար։ Բէզալիք հիչ պիր չէյտէն մէյուս օլմատըգլարընը, վէ պէօյլէ սուի գատտլար եաբմագ վէ քէնտիլէրինէ զուլմ իթմէքտէ օլան պարպարը ըզտան մէմլէքէթի գուրթարմագ իչիւն հեր չէյի եաբաճագլարընը նահիլիսթէր երինէ մէգքիր իլանտամտէ պէեան իտիյօրլար։

Ինկիլթերա Աֆղանիսթանը զապթ իտէրէք Ռուսիա իլէ օլան թաահհիւտաթընը նազլ ու բայմալ իթմիշ տիր տէյու Ռուսիանը պիր թահրիրաթը ումումիյէ իլէ Ինկիլթէրայը տէվլէթէր մուվաֆէհէսինտէ իթհամ իթտիյնի Ալէման կաղէթալարը եաղմըշլար իսկ տէ, պէօյլէ պիր թահրիրաթը ումումիյէնին ապը ֆասը օլմատըգը իլան օլունույօր։

ՇԱՐԳ-ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔՐԱՐՇՈՒՄԷԼԻՖՃԻՀԷԹԻ

ԳԱՐԱՏԱՂԱՅՄՈՒՀԱՐԷՊԱԹԸ

Գարատաղն ճէնուպ ճիհէթինտէ ամէլիյաթը հարսկյէ։ — Սրկա, Ան-թիվարի (Պար) վէ Տուչինիօ լիման-լարընը ալընմասը։

(723 Նոմերոտան դեվամ)

Պինապ'ին իքի գրբհը իլէ պիր գաչ վարօր սէվգ իթմէյէ միւսարէֆաթ օլունտու իսկ տէ, պունլար տա բէք կէճ միւվասէլէթ իթտիլէր։ Ալի Սաիպ բաշանը չօգ ասքէրի օրմատրզընտան, պիլ ճիւմէ Էսիր ասքէրինի թօգայրպ Շգօտարայա կէօթիրմէսի՝ Եանեա գօմանտանը Ապտի բաշայա էմր օլունտու իսկ տէ, Ապտի բաշա տախի հիչ մէյտանա չըգմատը։

Շգօտրա վիլայէթինտէ օն ալթը գապիլէ պուլունուպ, պունլար ասքերի մուսթագիլտիրլէր, վէ քէնտի խուսուսի բրէնս վէ եա հիւքիւմէթլէրի վար տբը։ Պունլար աթիէտիրլէր տիր։ Միրտիթիլէր՝ 20,000 նուֆուս, Բուլաթիլէր՝ 6 500 նուֆուս, Թրէբոչիլէր՝ 2000 նուֆուս, Ալէզիլէր՝ 2000 նուֆուս, պունլարը բեաֆֆէսի Գաթօլիք ալբլէր։ Ցու քաղինլէր՝ 4200 նուֆուս իսլամ, 2500 Գաթօլիք, Բոսրիբալար՝ 4000 Գաթօլիք, 2500 Իսլամ, Գօբլիբիլէր՝ 2500 Գաթօլիք, 2000 Իսլամ, Գրուտիլէր, Օչքէրլիլէր վէ Գասթրաթիլէր քի պունլարտան պէհէրինին 3000 Գաթօլիք վէ 1000 Իսլամ Նուֆուսը վար տբը, Նիհայէթ Գէլմանթիլէր, Շիուչիլէր, Կրուտիրլէր վէ Պիւզօկիթլէր քի պունլարըն տա օնաա տօգուզը Խրիսթիյան վէ պիրի Իսլամ տբը։

Պիթիւն պու գապիլէրին մէճմուը 60000 Խրիսթիյան վէ 15000 Իսլամ Նուֆուսընտան իպարէթ օլուպ, 20000 քիչի գատար ասքէր վէրէպիլիրլէր։ Ալի Սաիպ բաշա պունլարտան պիր մըգտար ասքերի մուավէնէ ալապիլմէսի. Նի իմիտ իթմէքտէ օլուպ, զիրա զաթէն Պապը Ալիյէ սէնէվի պիր մըգտարը մուայէն ասքեր իթասընա պօրճլու իտիլէր, լաքին պունուն աքսի օլտու վէ բաշի միւշարիլէյհին պու սօն իսմիտի տէ պօշա չըգտը։ Պաղսը եէրին. տէն պիլէ գրմըլտանմատը, պաղսը տա բրէնս Նիղօլանին օրտուսընա ասքէր եազրլը, վէ բրէնը միւշարիլէյհ տախի պունլարը Մարգօ Միրհանօվին թահթը գօմանտասընա վէրտի։ Գապտիլի մէգքիրէնին միւսլիմանլարընտան ճիւզի պիր մըգտար Ալի Սաիպ բաշայա մուավէնէթ իթտի։

Գարատաղը ճէնուպ ճիհէթինտէքի սէֆքէր տախի չիմսլ ճիհէթինտէքի կիպի ոյնի մուվաֆֆագիյէթլէ պաշլայուպ, բրէնս Նի գօլա Մարգօ Միրհանօվին թահթը գօմանտասընա պալատէ զիքր օլունան Արնաուտա մուավէնէլէրինտէն մատտա օն իքի թապուր ասքէր վէրուպ։ Սրուժ վէ Բոտկօրիցայը մուհասէրէ իթմէյէ վէ պու իքի մէվգի իլէ Շգօտրա ատրասընտաքի թարիգի մուխասպէրաթը քէսմէյէ մէմուր իթտի, վէ Միլեանօվ տախի իչպու մէմուրիյէթինտէ թէմամըյա մուվաֆֆագ օլտու։ Բրէնս Նի, օլատա քէնտի օրտուսընը ատրէօհտէ իտէրէք, արագիի Օսմանլիյէ տօղրու կիրի վէրտի։

Աչըգ օվտա հիչ պիր մուգավէմէթ օպրամայըպ, օն պէշ կիւն զարքընտա Սբիցայը վէ անը մուտ'ի Մ. Շմիտ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վիլայէթը մէգքիրէ մէարիֆ միւտիրի Եօվաքիմ էֆէնտիյէ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Վիէննա պանքերլէրինտէն Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

—

Էրքեանը հարպիյէ գոլ աղալրընտան օլուպ, Բարիզ սէֆարէթը Սենիյէսի ամաչէ մէկիթէրլիյինտէ պուլունան Ալի Բաիֆ էֆէնտի էօհտեսինէ՝ Էրքեանը մէգքիրէ պինպաշըրը բիւթպէսի թէվճիհ պուլրմուչ տուր։

—

Մաժոր Թրօթթրը պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ իթտիլմիզ պիր բաբօրթօսու, կէչէն սէնէ թամմ պու վագրթլար, Պ'տրխան պէյ զատէլերին իլանը խեան իթտիքտէն սոնրա, մազհարը ափվ օլուպ, նայիլի միւքեֆամ տախի օլուուգլարընը իսպար իտէյօր։ Մուգատտէմա պիգիմ վան մուխպիրիմիգին խապէր վերմիշ օլուուզու կիպի, տիւնքի թիւրք զաղէթալարընտա տախի միւնատերիճ պիր բէսմի թէվճիհամ բուսուլասընտան անլաչըրընա կէօրէ, Մուսսուլ վէ Իրան հուտուտու թարաֆլարընտա կէչէնտէ ճէսիմ պիր իսեան չըգարմըշ վէ ատաքիրի Շահանէ իլէ մուհարէպէ իթմիշ օլան Շէյխ Ապէյտուլլահ վէ ատէմլերի, պէր վէճհի զիր նայիլի մէրհամէթի Սէնիյէ օլմուչտուրլար։

«Մէքքէի միւքերրէմէ բայէրու«էրինտէն վէ մէչայիխի քիրամ«տան Ֆազիլէթլու Ապիտուլլահ «(Եախսա Ուպէյտուլլահ) էֆէն«տիյէ թէպտիլէն նիշանը Օսման«նինին իքինճի,

«Մուսմանլէյհին մախտումա«Ապտիլ Գատէր էֆէնտիյէ տէօր«տինճի բիւթպէ Օսմանի,

«Մուսմանլէյհին Վանտա պու«զանան խալիֆէսի Սայիտ էֆէն«տիյէ, տէօրտինճի բիւթպէ «Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան «պայրուլմուչ տուր։»

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Աֆոն- Բի-Բեր

Գահիրէ 11 դեկտ.

Կօրտոն բաշա Հապէշիսթան սէ. եահանթընտան ավտոթ իտիպ, Մասսօվայա վասրլ օմմուչ տբը։ Բաշալի միւշարիլէյհ՝ Հապէշ գրաբընն քէնտիսինի էսր թուրմագ իսթէմյինէ տայիր զուհուր իտէն չահայը թէբգիպ իտէեօր։

Մբսբը վէրկիսի կալիպա դեկտ.

Գահիրէ 11 դեկտ.

Նահիլիսթէր խաֆիէն պիր իլանտամ նէչր իտուպ, զապթա պունուն միւթէճասբրլարընը պուլամամըշ տբը։ Նահիլիսթէր՝ քէնտիրէրի Զարըն հայաթը ալէյհինտէ սուի գատտ իտիլմէսինի էմր իթմիշ օլուուգլարընը՝ վէ պունտան քէնտիլէրի մէսուլ պուլունուուգլարընը մէգքիր իլանտամտէ պէեան իտիեօրլար։ Բէզալիք հիչ պիր չէյտէն մէյուս օլմատըգլարընը, վէ պէօյլէ սուի գատտլար եաբմագ վէ քէնտիլէրինէ զուլմ իթմէքտէ օլան պարպարը ըզտան մէմլէքէթի գուրթարմագ իչիւն հեր չէյի եաբաճագլարընը նահիլիսթէր երինէ մէգքիր իլանտամտէ պէեան իտիյօրլար։

Ինկիլթերա Աֆղանիսթանը զապթ իտէրէք Ռուսիա իլէ օլան թաահհիւտաթընը նազլ ու բայմալ իթմիշ տիր տէյու Ռուսիանը պիր թահրիրաթը ումումիյէ իլէ Ինկիլթէրայը տէվլէթէր մուվաֆէհէսինտէ իթհամ իթտիյնի Ալէման կաղէթալարը եաղմըշլար իսկ տէ, պէօյլէ պիր թահրիրաթը ումումիյէնին ապը ֆասը օլմատըգը իլան օլունույօր։

Ռուսիանը Ինկիլթերայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ռուսիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ֆրանսայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Իտալիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ավստրիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հունգարիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Բելգիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հոլանդիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Դանիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սուեդիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Նորվեգիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սպանիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Պորտուգալիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հունաստանի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ռումանիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սերբիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Բուլգարիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Թուրքիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ամերիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Մեքսիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Բրազիլիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Չիլիի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Պերուի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Բոլիվիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Էքվադորի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գվատեմալայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հոնդուրասի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Նիկարագուայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Կոստարիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Պանամայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Վենեսուելայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Կոլումբիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հայիթիի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Դոմինիկանի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սալվադորի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Հավայիի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ճապոնիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Չինաստանի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սիամի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Պարսկաստանի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Աֆղանիսթանի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Նեպալի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Լիբերիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Սիերա Լեոնեի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գամբիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գվինեայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ֆրանսական Գվինեայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գանայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Նիգերիայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Կամերունի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ֆրանսական Էքվատորական Աֆրիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Ֆրանսական Կոնգոյի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Բելգիական Կոնգոյի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Անգոլայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Արևելյան Աֆրիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Արևմտյան Աֆրիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Կամերունի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Տոգոյի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Նոր Գվինեայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Սամոայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Արևելյան Աֆրիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Արևմտյան Աֆրիկայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Կամերունի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Տոգոյի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Նոր Գվինեայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական Սամոայի Մ. Ֆարգօլգա իչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի,

Ինկիլթերայի Գերմանական

լաքին հէր նէ գատար պէօղէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ եօգ իսկ տէ, Ռուսիա՝ Ա.ֆղանիսթանը Հինտիսթանա պիրլէշմէսի ա-լէյհինտէ բրօթէսթօ իթմիշ տէ-յու դավիէն սէօյլէնիյօր։

Լօնտրա 11 դեկտ.

Իրլանտատա հարէքէթը միլի-եէ սէրքէրտէլէրի՝ միւնթէխիպլէ-րէ թավսիյէ խտիյարլարի, կէ-լէճէք ինթիխապատա հիչ բէյ վէրմէէիպ, Իրլանտալիլարը ին-կիլիզէրտէն ա.րը պիր միլլէթ մա-գամնտա այրը պիր Իրլանտա բարլամէնթօլարը օլմասընա չալըշ-մագ իւզրէ խուսուսի պիր ֆրը-գա թէշքիլ իթմինլէր։ Իրլանտա-ը Միլլի կաղէթալարընա կէօրէ, նէ՞ Բարանրն թահրիրաթը ումու-միյէսի (թէլէկրաֆ պիզէ պուն-տան մալիումաթ վէրմէմիշ տիր) վէ նէ աէ ինկիլթերրանրն մէգասի-ա հասէնէսինի միւտաֆէա իտէն գամթօլիք բուհպան կիւրուհունրն թէլվիկիմաթը Իրլանտատաքի հա-րէքէթ իւզրինէ պիր թէսիր իճրա իտէմէէճէքլէր տիր։ Մէղիւր կաղէթալար հարէքէթը մէգիւ-բէնին բէիսի Մ. Բարնէլին բրօ-թէսթան օլուզունու վէ Իրլան-տատա ֆրրդաի միլլիէնին հիչ պիր մէզհէպ ֆարգը իւզրինէ միւէսսէս օլմատըրընը զիքր իտի-եօրլար։

Իւմիա Պրունընտան վարիտ օ-լան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սըր Կարնէթ Ռուսլէյ՝ իտարէի մէմ-լէքէթտէ քէնտիսինէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ պիր մէճլիսին թէչ-քիլի իչին Թրանսվաալ միւթէ-պէրանընը իճթիմաէ տավէթ իթ-միշ տիր։

Պու սապահքի Թայմ Ա.ֆղան մէսէլէսինին հալը ու թէսվիյէսի հադգընտա պիր պէնտը մահսուս նէշր իտէրէք տէյօր քի, Հինտիս-թանրն ահվալը մալիյէսի՝ Ա.ֆղա-նիսթանրն սուրէթը տահմիյէտէ իշղալինին իճապ իթթիրէճէկի մէ-սարիֆի նագտիյէյէ միւսաիտ տէ-յիլ տիր։ Թայմը զանընընա կէ-օրէ, Ա.ֆղանիսթանրն իշհագը Ա-սիայի վասաթիտ ինկիլթերրա-յա սնհսուզ միւշքիլաթը մուճիպ օյնաճագ տըր։ Պինաէն ալէյհ մէկրիւր կաղէթա՝ Եագուպ խա-նա պիր խալֆ պուլունունճա, Ա.ֆղանիսթանրն թավսիյէ օլուն-մասընը թավսիյէ իտիյօր։ Պու խալֆի Ա.ֆղան Սէրասքալարընրն ի-չինտէ ինթիխապ օյունաճագ, ինկիլթերրա թարաֆընտան տա գապուլ իտիլէճէք, վէ եագուպ խան թարաֆընտան թասդիգ օ-լունան կանտամագ ահտնամէսի-նի իմզա իմզալէճէք տիր։ Ինկիլ-թերրա պէօյլէ պիր մուամիլէտէ պուլունուր իսէ, Ա.ֆղանլարընը մուհապազէթինի զաղանաճագ՝վէ օնլար տա ինկիլթերրանրն տօսթ-լուղու բէք միֆիտ օյտուզունու անլայաճագլար իմիշ։ Մէսելէ պու սուրէթլէ թէսվիյէ օյուն-տուզտա Հինտիսթանրն հուտուտ-տու բէք ալա թէէմին օյունա-ճագ, վէ Ա.ֆղանիսթանտան Ռուս-սիանրն այաղը պիւսպիւթիւն քէ-սիլճէքմիշ։

Լօնտրա 11 դեկտ.

Սընանդրդ կաղէթասը Բէթերս-պուրկտան աթիտէ մունտրիճ թէլէկրաֆը ալոզ վէ նէշր իտէ յօր։

«Մ. Վալուլէֆ նալարը իլթի-ֆաթը իմբրաթօրտէն սագրթ օյմուշ տուր։ Զար հազրէթլէրի՝ քէնտիսինէ թագտիմ օյունան ը-յահաթ լայէհասընը աթէչէ ալթ-ըրագ, ճնաղարիաթ ատամը տէյիլ անճագ իշ ատամը լազըմ տըր»։ տէմիշ տիր։

Լօնտրա 10 դեկտ.

Իրլանտալը երգալը չուրիշ՝ ի-քի ֆրրդայա մունգասէմ օյմուշ տուր։ Պիր ֆրրդասը միլլէթ թա-րաֆտարլարը թէսվիյէ օյունուգ, ինյասէթլէրինէ Մ. Տավիտ ին-թիխապ եդէմիշլէր տիր։ Տիկէր ֆրրդա Համ Բուլը եանի Իրլան-տա իչին մուխթարիյէթ իսթէ-յէնլէր օյուգ, ըէիսլէրի Մ. Բար-նէլ նամ զաթ տըր։

Պիրինճի ֆրրդա՝ Իրլանտանրն քեամիլէն ինկիլթերրատան այ-ըրլմասընը արզու իտէյր։ Իրին-ճի ֆրրդա Իրլանտատա եալընրզ մուխթարիյէթը իտարէ իւէ պիր բարլամէնթօ թալէպ իթմէքտէ տիր։

Մ. Բարնէլ մէճլիսի մէպուսան ազասընտան պուլունտուղու ճի-հէթլէ։ կէրէք քէնտիսինին վէ կէ-րէք սայիր Իրլանտա մէպուսլարը-նրն բարլամէնթօտա թէբրիճի օ-լունան նիզամնամէ լայիհալարընա նիզամը վէճհ իլէ թատիլաթ թէքլիֆի իլէ նիզամաթրն գապու-լինի իլա նիհայէ ավդ վէ թէէ-խիր իտէճէքլէրինի պէեան խլէմիշ տիր։ Մուամիլէյհիմ Իրլանտա մէպուսլարը մէմիքէթերինէ ի-տարէի մուխթարիյէթ վէրիլինճէ-եէ գատար, քեաֆիֆէի միւզա-քերէլերտէ պու միսիլիս իյգաի մէվանի իտէճէքլէր տիր։

Ա.ֆրս Հալ

(Պու սապահ կէնտ բէլէկրաֆլար)

Բարիզ 11 դեկտեմբեր

Ա.ղիյէ նազրը Մ. Լրբոյէ խա-թիֆասընը վերմիշ տիր։ մուվազ-գաթէյ իճրաի մէմուրիյէթ իթ-մէքտէ տիր։

Մէճլիսի Ա.յան վէ մէճլիսի Մէ-պուսան՝ Ֆրանսա միւհթաճիյի իչիւն պէշ միլիոն թախսիսաթա մէճզունիյէթ վէրմիշլէր տիր։

Մէճլիսի Ա.յանտա մարէշալ Դան-բօպէր մէճլիսի Ա.յան ազալրդընը գապուլ իտէճէկինի պու կիւն պէ-յան իթմիշ տիր, զիրա քէնտի ին-թիխապը՝ օրտույա պիր չէրէֆ վէ իթիպար իսմիշ։ Միւշարէյէ յհ մա-րէշալ՝ դեկտ. 2 տէ վուգու պու-լան վագաաի միւսթէպիտատանէ-նին մէսուլիյէթինի ալա գապու-իթմէյէրէք տէմիշտիր քի, օ զէ-ման քէնտի ամիրլէրինին էմրինէ իթաաթ իթմիշվէ ասքէրլիք վա-զիֆէսինի իյֆա էյլէմիշ տիր։

(Սաղ թարաֆտա էլ չէրբամալարը)

Մ. Ֆուրնիէնին Տէրսաատէթտէ իթթիխադ էյլէտիկի հարէքէթի հադգընտա ինկիլթերրանրն բա-ռիզ սէֆիրի լորտ Լայընսրն Մ. Վատինկթոնտան իյզահաթ թա-լէպ իթտիկինէ տայիր վիէննա-նրն Նոյէ-Ֆրայէ-Բրէտ կաղէթասընա-ատնէշր օլունան հնավատիս բեաֆ-ֆէլէն եալան տըր։ Մ. Ֆուրնի-էնին Սթամպօլտան հարէքէթի ի-տէճէյինէ տայիր հիչ պիր լազըմ-տը եօգ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Մեծ. խմբագիր,

Ձեր պատուական թերթին մի-ջոցաւ կը փութամք ծանուցանել թէ կիլիկեան ընկերութեան Գործ. ժողովս ստացաւ ձեռամբ Մինաս Զերազ էֆէնտիի (30) երեսուն Օսմ. ոսկի, երկրորդ մասն այն հանգանակութեան զոր վսեմա-փայլ Տիկին Զարուհի Ս. Համամ-ճեան բացած է 'ի նպաստ կիլիկ-եան ընկերութեան։

Ուստի պարտ անձին կը հաս-րիմք մեր խորին և սրտագին շը-նորհակալիքն յայտնել հրատարա-կաւ թակոր Նարատունկեան, Տօր. Բեռեթիպեան և Տօր. Փէշտիմալ-ճեան աղնիւ և ազգասէր տեարց որք սոյն գումարը հայթայթելով ուղեցին քաջալերել Կիլիկեան ը-նկերութիւնը 'ի յառաջադիմու-թիւն Կիլիկիոյ ժրագլուխ ման-կանցն։

Գործադիր ժողովս քաղցր ու նուիրական պարտաւորութիւն մը զանց ըրած պիտի ըլլայ, եթէ չ'փութայ այս առթիւ իւր կրկին շնորհակալեաց զգացումներն լիա-բուռն նուիրել վսեմափայլ Տիկին Զարուհի Ս. Համամճեանի, որ ինքնաբերաբար այսպիսի ազգօ-գուտ ձեռնարկութիւն մ'սկսե-լով՝ սիրոյ շարունակել զայն ցա-սար և յաժարակամ կը խոստանայ մեզ շարունակել սոյն հանգանա-կութիւնը 'ի նպաստ Կիլիկեան ընկերութեան, որ գլուխ ու պիտ-ի գիտնայ այսպիսի անձնուէր աշակցութիւններն ու օգտակար ծառայութիւնները արժանապէս գնահատել։

'Ի դիմաց Գործ. ժողովոյ Կիլիկեան ընկերութեան.

Ատենադպիր Ատենապետ
Տ. Ա...ելեան Դ. Ադոնլեան
26 Նոյ. 1879
Կ. Պոլիս

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

Երէւոյթ էրէտ ընդերցողաց Ա.ֆբ-բենեան յեռոյ

Ն. Տէր-Ղեւոնդեանցի Մայրե-նի լեզուի Բ. մասն Պոսոյ Հայոց աշխարհարարի վերա ծառած և 'ի լոյս ընծայուած է Գոլոֆեան տպարանն մաքուր տպագրու-թեամբ և 35 ընտիր պատկերնե-րով զարդարուած։

Կեդրոնատեղին է Արարատեան ընկերութեան գրատունը։

Զարմանա կնոջ Օղլու խանութիւ 13 կը գտնուի նաև Հայ գրական ճառայ քով։ Գին 5 դահեկան արծաթ։

ԻԼԱՆԱԹ

ԹԷՂԹԱԴԱԹԸ ԸՆՍՄԻՇԼ

1872 սէնէսի 90/0 Բոնիլիրը Օսմանի

1872 սէնէսի 90/0 A. B. C. սէ-ռիի Օսմանլը խազինէ թահ իս-թընրն (Պոն տիւ Թրէզօր) համիլ-էրի, թահվիլաթը մէդիսիրէտէն 55 լիրա սթէրլինիք մրգատը, 100 լիրա սթէրլինիք լոհամը Ռու-մուսիյէ թահվիլաթը ի է միւպա-տէլէ իթմէք հագգընա մալիք օլուռգրընտան, օնարատան հէր քիմ պու հագգրնր իճրա իթմէք իսթէր իսէ, 1879 սէնէսի 1/13 դեկտեմբերտէն իթիպարէն 1880 սէնէսի 1/13 յանվարա գատար պիր այ զարֆընտա Գրէսի ֆէնէ-բալ Օթման (Իթիպարը Ռումմիի Օսմանի) պանգասընա պիլ իմ-պար, Պոն տիւ Թրէզորլարընը օ-բայա տէբօղիթօ իտէճէք տիր։

Տէբօղիթօ օյունան մէդիսիր խազինէ թահվիլաթը իւզրինտէ 1876 սէնէսի յուլիս գուրօնը պու-լունմասը տըր։ Պունլար՝ միւպա-տէլէ տամկարէյա տամկանա-բաղ, ա'օրթ կիւն սանդրա իտատ օյունաճագլար տըր։

Իմպար թարիխնտէն իրի այ սանդրա իշ պու Պոն տիւ Թրէզօր-լար մէգիրիր Պանգա թարաֆրն-տան 1876 յուլիս գուրօնրը հա-միլ օլան Լոհամը Ռումմիյէ թահ-սիլաթլարա միւպատէլէ օյունա-ճագլար տըր։

Հալ պու քի միւպատէլէ տամ կասըլտա տամկանան Պոն տիւ Թրէզորլարընը համիլլէրի նիհայէթ 1880 սէնէսի յանվարս 30ա գատար մութլագա թահվիլաթը մէգիրիւ-էյի թէպսիլ իթմէք մէճբուրի-յէթինտէ պուլունաճագլար տըր։

Սթամպոլ 12 դեկտ. 1879

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Ֆօթոկրաֆը մէշհուր Ա.գ-ուստլահ պիրատէրլէր թարաֆրն-ան բաղպէթլու էհալիյէ բէճա օյունուրքի, միւշթէրիլէրտէն բէք չօգլարը հէրպի պիր վագթտա կէ-լիպ, սահթ սահթ պէքէմէքտէ օյուռգլարընտան, ֆօթոկրաֆրը չէքտիրէճէք զէվաթ՝ սահթլարա պէքլէմէմէք իչիւն, էվրօբատա օ-ւուզու կիպի, պիր կիւն էվվէլ թէչ-րիֆ էլէ ֆօթոկրաֆիանէտպուլու-նան մէմուրը մախսուսընա խմբ-ագրինիվէ թէչրիֆ իտէճէքլէրի կիւ-նիւն սահթընը գայրիթարբանկէր։ Մուամիլէյհիմ Ազատլահ պի-րատէրլէր՝ հավանրն պուլութ-ու օյուռգունա տա պագմայա-բաղ, եէնի թէրթիպ օյունան պիր էճզա իլէ, պուլութլու հավատա տախի մանրլուգ սուրէթտէ ֆօ-թոկրաֆ չէքիլէճէյինի, կազէթա-մըզ վասէթասընա բաղկէթլու էհալիյէ իլան իտէրլէր։

Մուգատէմա իլան օյունտու-զու վէճհ իւզրէ, Բարիզտէն կէլ-մէ, վէ հէր իրի թարաֆընրն 12շէր եաբրագը իւզրինտէ պէյաղ կիլ-տալի բէտմի վէ գարագընրն իւ-զրինտէ սէբիզ բէնկ եանի սարը, մավի, եէշիլ, մոր, գրամզը, գահվէ բէնկի, ֆիլիգի, թուրուն-ճի բէնքլէր վէ Ցոկակիմ Բաբաղ օղու իմզասը պուլունան խալիս բիրինճ սիկարա քեաղզընընը պու քերրէ բէյացատա թագտիսի կէօ-րիւմէքտէ տիր։ Մէղիւր թագ-լիս քեաղզընը կիլ եաղը, գա-բանֆիլ եաղը կիպի պիր թագմ գօդուլար տա իլավէ օյունմուշ տուր քի, թիւթիւնիւն քէնտի գօ-գուսունան պայդա, տըշարտան հիչ պիր գոդու գապուլ իթմէզ օյտուղու, վէ քեա ռատա գօգու պուլունուր իսէ, թիւթիւնտէ ամբ-լըգ բէյտա իտէր օյտուղու տրդ-գամ օյունտուգտա ֆարգ օյու-նապիր։ Պու սէպէպտէն խալի-սինին իմիթարը տախի միւթէպ-օլսպիլէճէյինէն, պու միսիլիս գօգուլու քեաղզալարտան սաղ-նըլմասը իչիւն, թէքրար իլանընա հաճէթի կէօրիլմէյէ տիր։

Մէղքիւր սիկարա քեաղզընընն խալիսի Սթամբօլտա թիւթիւն կէօմրիւշիւ ճ. տասիսինտէ Ն.° 28 մաղազասա ֆիրուխթ օյունմագ-տա տըր։ 15—8

Մէղքիւր մուգատէմա իլան բաղզալարն վէ Լօնտրանրն սոն հոսատրանան օյունտա գարագ հարէքէթ իչիւն բաղզալարն ֆիրուխթ օյունտուգ-տա գարագ։ Ֆիրուխթ գարագ։ Ցիգարէթ էհտիյ Ղ. Ղէոնդեանի։

Օ ԼԻՈՆ Տ'ՕՐ

ՊԱՍԱՊԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐ

ԵՒՆԻ ՃՇՄԱՐ ՍՈՓԱՐԸ Ն.° 8

THE MORGAN'S PATENT PLUMBAGO CRUCIBLE COMPANY BATTERSEA WORKS LONDON TRADE MARK

ՄՈՐԳԱՆԻՆ ԳԱԼԻՎ ՄԱՏԻՆԻՑԼԻ ՄԱՄԱՆԻ, ՕԼՅԱՊ ԲԱԼԻՆԹԱ ԻԼԻ ԹԱՍՏԻԿ ԲՏԻԼՄԷՆ ՕԼԱՆ

ԲՕԹԱԼԱՐԸՆ

ԻՆԿԻԼԻՋ ԳՈՒՄԱՆԱՄԸ

MORGAN'S PATENT
BATTERSEA WORKS, LONDRES
ANGLETERRE BREVET MORGAN'S

Եալընըզ պու (Պըրվէ Մօրկան) Բօթալար պիրինճի սընըգի կիւմիւշ Միտալիա գազանմըշլար տըր։ Լօնտրատա 1862 տէ, Տըբլինտէ 1865 տէ, Նուվէլ-Զէլանտա 1865 տէ, Մօսկուատա 1872 տէ, Օքսֆիօրտա 1865 տէ, Բարիզտէ 1867 տէ, Հալֆատա 1868 տէ, Ամսթէրտամտա 1869 տա, վէ ալթուն Միտալիա գազանմըշլար տըր Բարիզտէ 1878 տէ։

Ինկիլիրրա վէ Ֆրանսա վէ Գերմանիյէտա վէ Ռուսիյէ էնդուստրիյէ սահրէ ղարդանէլէրինտէ վէ սէլանիանէլէրինտէ ծիմ-լերին տէ պա-բոնտան գա-լընտըգընընը էկտ, Ռուսիյէ Շահանընրն ղարդ-խանէսինտէյէ վէ սէլանիանէլէրինտէ դարխ պա-բոնտան գա-լընտըգընը։

Ինկիլիրրա վէ Ֆրանսա վէ Գերմանիյէտա վէ Ռուսիյէ էնդուստրիյէ սահրէ ղարդանէլէրինտէ վէ սէլանիանէլէրինտէ հէր պա-բոնտան գա-լընտըգընը։

Մահրն մընդարընճա աշ սահք էլանդաղալա էկտի բ-ուրի դարխ աշ էվրէմ էդնէտ տէյաղա։

Գա-ղընն գանգի մահրնդի ամալ օլա-գ, բ-ուրինու էկի բ-ուրդի էդնէլ օլան պա-բոնտան խա-սէրէն վէ գարանբ-ըսընը։ Ֆրանսանընը՝ Ինկիլիրրա վէ Ֆրանսա վէ Ամերիկա վէ սահրէ Գերմանիյէ տէրինինէ գանգի գարանբ-ֆէրանի պէեան բ-ուրնը գանգ-ուլար տա իլավէ օյունմուշ տուր։ Ամանա ֆրանսանընը գանգ-ուլարընտան գանգ-ուլարընտան գանգ-ուլարընտան